ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5022 — 12/25 ՕԳՈՍՏՈՍ 1902 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 20 ՃԷՄԱԶԻ ՒԼ ԷՎՎԷԼ 1320 — ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5022

درعلیه‌ده غلطه‌ده « آره‌ولك » غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ԿԶ

Եթէ մժեղներու վրայ խօսելիք ուրիշ բան մնար, զոր Հօրոյ պակաս թողած ըլլար իր վերջին ըստ մարմնոյ շահեկան յօդուածին մէջ, այս անգամ ես ալ մտադիր էի մժեղներէն սկսիլ շաբաթագրութիւնս, ոչ միայն վասնզի ես ինքս ալ տուժած եմ Մեծ Կղզիի մէջ մէկ գիշեր նինջած ըլլալով, այլ անոր համար մանաւանդ որ ամառուան եղանակիս յարմարագոյն նիւթն է մժեղախօսութիւնը, միջատաբանութեան այս կարեւոր ճիւղը. եւ Հօրոյ, իր սովորական շրջանակէն թեեւ չելած, երբեք չէր սխալած սակայն իբրեւ քրոնիկագիր իր վերջին անձնդիւր ուսումնասիրութիւնները տպել տալով:

Ծիւրախտի դարմանին վրայ պահ մը մտադրեցի խօսիլ,—բայց ոչ... կրօնքի ծիւրախտին, որ աշխարհական գրչի գործը չէ դարմանել.—հասարակ ծիւրախտի վրայ, զոր կարծեմ ոչ մէկ բժշկական քրոնիկագիր զանց ըրած է ուսումնասիրել մեր մէջ: Ըսեմ սակայն անցողակի՝ թէ այս մարդաճախ հիւանդութեան վրայ հիւսուած ամէն քրոնիկ կարդացած եմ մեծ հետաքրքրութեամբ, եւ սա եզրակացութեան կրցած եմ հանիլ մէկ խօսքով՝ թէ աւելի դիւրին պիտի ըլլար... մեռնիլ եւ նորէն աշխարհ գալ՝ քան թէ մեր հողեղէն կեանքը ազատել Քոխի մանրէներուն չարաթոյն բլիթներէն: Կը յիշեմ կարդացած ըլլալ երկարապատում յօդուած մը, խնամոտ հետազօտութեանց արդիւնք, որ հազար ու մէկ դարման կը յանձնարարէր խեղճ ծիւրախտաւորին. բայց հաշուեցի տեսայ որ ճիշդ... մէկ միլիոն ոսկի պէտք պիտի ըլլար, զոր օրինակ, հասարակ գործաւորի մը՝ որուն թոքերը արդէն ամբարանոց եղած ըլլային չարաճճի մանրէներուն: Ի զուր փնտռեցի դարման մը այդ յօդուածին մէջ աւուրչէքով բանող արուեստաւորին համար որ ծիւրախտէ վարակուած ըլլայ, ինչպէս նաեւ ուրիշ պատուէր մը՝ թէ ինչպէս կրնայ ուսուցիչ մը զերծ մնալ ծիւրախտէն, եւ կամ երբ վարակուի դժբախտութեամբ,—մանաւանդ Թաղականներուն երեսէն,—ինչպէս կրնայ պրծիլ սեւ օրհասէն որ կու գայ քառասմբակ:

Պիտի ըսուի գուցէ թէ ծիւրախտը բանաստեղծական բան մը ունի իր մէջ, կամ գոնէ բանաստեղծներէն ամէնէն զգայունը կը բաղձայ ծիւրախտաւոր ըլլալ, ինչպէս ամէն ծիւրախտաւոր պիտի փափաքէր բանաստեղծ ըլլալ: Նուաստս ոչ մէկ վճիռ կրնայ տալ ասանկ հոգեբանական խնդիրներու մէջ, եւ կարծեմ գիտութիւնն ալ իր վերջին բառը արտասանած չէ թէ ինչո՛ւ բանաստեղծութիւնը խնամութիւն ունի ծիւրախտին հետ: Միայն կրնամ հաստատել թէ ընդհանրապէս ամէն դեռահաս աղջիկ ծիւրախտէն կ'ուզէ մեռնիլ, իբրեւ բանաստեղծական էակ անշուշտ,—եթէ սակայն ծիւրախտ... հարսնութիւն չի նշանակեր իրենց սրտի բառարանին մէջ:

* *

Բայց թողունք բժշկութիւնը բժիշկներուն, ինչպէս կ'ըսէ բժշկական առածը, եւ խօսակցինք գրական ծիւրախտին վրայ, որ ահագին ծաւալում մը գտած է մեր մէջ այս վերջին ժամանակներս: Այս հիւանդութեան ախտանիշը՝ կամ չորորդն է տեսակ մը մարմաջ ստորագրութիւն դընելու յօդուածի մը տակ, գրական հրապարակի վրայ երեւալու տենդով խառն, որ հետզհետէ կը բարձրանայ՝ ենթարկելով հիւանդը տառապագին ղառանցանքներու: Հիւանդութիւնը բուն ուղեղին մէջ կը կեդրոնանայ, եւ տակաւ կը տարածուի ջղային դրութեան մէջ ու կը փոխուի ծիւրախտի, գրեթէ անդարմանելի: Ախտին մանրէները կ'աճին դպրոցական ջուրերու մէջ, եւ հէք տղաք դիւրապատրաստ զոհեր են անոնց մշակութեան համար: Որչափ խեղճ պատանիներ զոհ կ'երթան այս անողոք հիւանդութեան, գրական ծիւրախտին, հազիւ նախակրթական շրջան մը բոլորած. իրենց պատանեկութեան ալեկոծ տարիքը, ընդունակ գիտութիւն կամ մանաւանդ արուեստ մը սորվելու, կը խամրի տարաժամ գրական չարչարանքներու մէջ եւ վերջապէս ճարակ կ'ըլլայ հիւանդութեան:

Չեմ գիտեր թէ ո՛վ պատասխանատու է դաստիարակի մը՝ որ իր աշակերտները յորդորէր արուեստաւոր ըլլալ, կօշկակար կամ երկաթագործ, օրինակի համար, եւ խրատէր անոնց մղձաւանջով հեռու փախչիլ գրականութենէն, տեղական կամ գաւառական, որ մի միայն կարգ մը օրագիրներու դատարկ սիւնակները լեցնելու կը ծառայէ առ առաւելն: Ոչ ոք կ'օգտուի այդ անհամ անհիւթ գրականութենէն, ոչ մէկ խնդիր կը լուսաբանուի թերուս տղոց խորհրդածութիւններով, եւ ոչ մէկ տղայ որ բռնուած է գրական ծիւրախտէն՝ կրնայ խեր տեսնել իր շահոտ ասպարէզին մէջ: Նախակրթութեան ամէնէն մեծ սխալն է ըստ իս գրական ասպարէզի համար քաջալերել տղաքը, եւ այս կերպով գործի կամ շահու ասպարէզէն ուծացնել զանոնք. որովհետեւ քիչերու տրուած է վերջապէս գրական մարդ ըլլալ, շատ քիչերը շնորհուած է գրական կոչում, եւ գոնէ մեր մէջ ոչ մէկուն տրուած է գրականութեամբ հարստանալ. աղքատ Ղազարոս են մեր մէջ բոլոր գրագէտները, ամէն անոնք մանաւանդ՝ որ գրականութեան պղպջակներուն հազիւ ծանօթացած, իրենց ամէնէն կայտառ տարիքը փութացած են նուիրել հայ գրականութեան ամուլ անդեր ասպարէզին, առանց նախ յարդարելու իրենց համար գէթ համեստ կեանքի մը ապահովութիւնը, հասարակ բանուկ արուեստ մը սորվելով, օրինակի համար, նախակրթական շրջանէն անմիջապէս յետոյ, կամ ջանալով իրենց համար դիրք մը ստեղծել առեւտրական ասպարէզի մէջ՝ պարկեշտութեամբ ու խնայողութեամբ, իրենց բոլոր ուշն ու ուշիմը իրենց գործին նուիրելով, ամէն բանէ առաջ ապրուստ հայթայթելով, օրապահիկ ճարելով եւ ձգտելով թէեւ մը աւելցնել բարեկեցիկ կամ գոնէ անկարօտ անհատներու դասակարգին մէջ:

* *

Եւ այնուհետեւ այդ միամիտ տղաք, իրենց անփորձութեամբ ու անհաս դատողութեամբ, կը կարծեն թէ հանրութեան ծառայութիւն կը մատուցանեն կամ թէ հանրութիւնը կ'օգտուի իրենց ախեղցփեղ գրուածներէն: Ես ըսեմ իրենց թէ ընթերցողը շատ անգամ խնդալու համար կը կարդայ իրենց չգիտցող գրուածները,—երբեմն ալ լալու համար: Երբ տասնըութ քսան տարու պատանիներ առտու մը կանուխ կ'ելլեն ուղղութիւն ցոյց տալ, զոր օրինակ, դպրոցական վարչութեան մը կամ Պատրիարքարանի ընթացիկ գործերուն, բաւական է որ մարդկային բնական խօսողութեան անսովոր դարձուածներ գտնելու իրենց գրուածներուն մէջ, կամ լեզուի հասարակ կանոններուն դէմ անձնաւրակ յանդգնութիւններ հրամցնեն ընթերցողներուն, կը կարծեն թէ ծիծաղի կամ արգահատանքի առարկայ չեն ըլլար յաչս հանրութեան: Մեղք չէ՞ իրենց վատնած ժամանակին, զոր կրնան գործածել օգտակարապէս մտաւոր ու նիւթական յառաջդիմութեան համար, որպէս զի դադրին այլ եւս բեռ ըլլալէ իրենց խեղճ ծնողքին, որ ով գիտէ ո՛րչափ դժուարութեամբ հասուցած է զիրենք մինչեւ այն տարիքը՝ ուր կը սպասէր թէ ա՛լ անոնք արժանապատուութիւն պիտի ունենային իրենց հացը իրենց աշխատութեամբը ճարելու: Ապահով եմ թէ վերջ ի վերջոյ պիտի զղջան այդ անչափահաս գրողները՝ իրենց ուսանելու, արուեստ սորվելու, մէկ խօսքով մարդ ըլլալու տարիքը ոչընչաբանութիւններով անցուցած ըլլալնուն եւ իրենց արբուն հասակը զոհ ընելնուն համար գրական ծիւրախտին:—Բայց պիտի ըսէք թէ այն ատեն ալ ողբերգակ բանաստեղծներ պիտի դառնան ամէնքն ալ, արեւուն լոյսը ուրանալու չափ յոռետես եւ իրենց խանդին բոլոր թափովը պիտի ողբերգեն... քսակի դատարկութիւնը, որ բնական հետեւանքը պիտի ըլլայ անցած գացած դատարկ ժամանակներուն: Ես պիտի կանխեմ ըսել նաեւ՝ թէ անօթի պիտի մնան անոնք բառին խական նշանակութեամբ, թշուառներ պիտի աւելցնեն ժողովրդական խաւերուն մէջ, եւ ոչ իսկ պիտի կրնան ըլլալ պատուաւոր մուրացկաններ հայ համայնքին մէջ: Ահա գրական ծիւրախտին անխուսափելի հետեւանքը, որ հարազատ ծնունդն է մեր Նախակրթութեան մեծագոյն սխալին:

ԱՐԻՍՏ

ՌՈՒՍԱՀԱՅ ՔՐՈՆԻԿ

(ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի)

ԺԻԶԴՐԱ, 17 Յուլիս

Եթէ ականատեսը պատահմամբ ինձ չի պատմէր, ես լրագրների գրածին չէի հաւատալ, այնքան անհաւատալի էր լուրը: Դա մի արտաքոյ կարգի չարագործութիւն էր, մի արարմունք, որին դժուար է անուն գտնել:

Նորերումս Վլադիկավկազեան երկաթուղու կայարաններից մէկում վագոն է մտնում Տիխորեցկայ ստանի դատաստանատան քննիչը, բարձրագոյն կրթութիւն ստացած մի ռուս երիտասարդ: Տեղ բռնելով վագոնի մէջ, նկատում է որ իր հանդէպ նստած է մի չափազանց գեղեցիկ օրիորդ:

Կարճ խօսակցութիւնից յետոյ, քննիչը թոյլ է տալիս իրեն, օրիորդին անելու անվայել առաջարկութիւն: Վրդովուած աղջիկը, անպատւում է անծանօթ պարոնին եւ լուռ շարունակում ճանապարհը:

Երբ գնացքը մօտենում է Տիխորեցկային (քննիչի բնակութեան տեղը), քննիչը յաջողեցնում է, օգտւելով օրիորդի րոպէական անուշադրութիւնից, իր իրեղէններից մի քանի կտոր օրիորդի կապոցի մէջ անցկացնելու: Տիխորեցկայում քննիչը դիմում է ոստիկանութեան, եւ որպէս գողի կալանաւորել է տալիս օրիորդին:

Ոչ խնդիրք, ոչ բողոք, ոչինչ չեն օգնում. Նրան թոյլ չեն տալիս հեռագրել իր ծնողներին, որոնց մօտ նա գնում է եղել. Թոյլ չեն տալիս նամակ գրել, եւ որ եւ է յարաբերութիւն ունենալ դրսի հետ: Այդ բաւական չէ. ստորին պաշտօնեաների օգնութեամբ, մեր պարոն քննիչը բանտում բռնաբարում է աղջկան. եւ մի քանի օր օգտուելուց յետոյ, առաջարկում է ծառաներին օգտւել նրանից: Այդ վերջիններն էլ սկսում են վճարով մարդիկ ներս թողնել...:

Հնարաւորութիւն չունենալով ոչ մի կերպով դուրս գալ իր տանջողների ձեռքից, չորս օրուայ այդ կեանքից յետոյ, թշուառ աղջիկը վերջ է տալիս կեանքին բանտում...:

Լուրը տարածվում է ստանում եւ դայբոյթ յառաջ բերում: Յայտնվում են զոհի մահուան պարագաները եւ յանցաւորներին բռնած դիրքը: Սակայն թէ այդ վերջինը եւ թէ իրեն օգնող պաշտօնեաները հենց աղջկայ մեռած րոպէին հնար են գտնում փախչելու եւ աներեւութանալու:

Աղջիկը ազնուական ծնողների զաւակ է: Ծնողների իմաց է տրւած եւ նրանք արդէն Տիխորեցկայումն են:

Աւելի զզուելի չարագործութիւն կարո՞ղ էիք երեւակայել: Եւ նրա հեղինակն է քսաներորդ դարու բարձրագոյն կրթութիւն ստացած երիտասարդը:

* *

Սրանից մի քանի տարիներ առաջ, Ռումանիայի հպատակ Գրիգոր Անտոնեան Սերեբրենկովը կտակել էր ազգին 40.000 րուբլի, որ հետեւեալ կերպով պիտի բաժնուէր իր եւ իր կնոջ մահից յետոյ: Փողը անձեռնմխելի պիտի մնայ Օտեսայի արքունական բանկում. իսկ տոկոսները տարեց տարի պիտի ստանան հետեւեալ հաստատութիւնները.—24,000 րուբլու տոկոսը պիտի ստանայ ամէն տարի Վանի Սանդխտեան ուսումնարանը, 6000ի տոկոսը Էջմիածնի ճեմարանը, 6000ի տոկոսը Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց դպրոցը եւ 4000ի տոկոսը՝ Օտեսայի ծխական դպրոցը:

Գրիգոր Սերեբրենկով վախճանած էր 9 տարի առաջ, իսկ նրա կինը նորերումս վախճանւելով, կտակատարները հանգուցեալի կամքի համաձայն բանկային թղթերը ուղարկել են Ս. Կաթողիկոսին, ի անօրինութիւն:

* *

Յայտնի մանկավարժ Ղազարոս Աղայեան, որպէս հաղորդում, են իր քառասնամեայ գրականական գործունէութեանց առիթով ստացել է զանազան տեղերից դրամական նւէրներ մօտ 9000 րուբլի:

ԱԲԷԼ ԱՊՐԵՍԵԱՆՑ

ՊՈՒՏՏԱՅԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Եթէ կը կարծուի թէ քրիստոնէական ոգին իր մարդասիրական վեհ զգացումները միմիայն քրիստոնեաներու վերապահած է, թէ մարդկութեան ամէնէն ազնուամտածումները աւետարանական ժողովուրդներու միայն յատուկ կրնան ըլլալ, բաւական է կարդալ Ժօզէֆ Ֆապրի հմայիչ ու գեղեցիկ գործէն քաղուած յետագայ շահեկան հատուածը, համոզուելու համար թէ այդ կարծիքը հիմնական չէ բնաւ:

Ժօզէֆ Ֆապր իր ուսումնասիրութեան մէջ ի վեր կը հանէ պուտտայական առաքելութեան ներշնչած այն խիստ գեղեցիկ ու վեհանձն զգացումները՝ որոնցմով ամէնէն բարբարոս ու վայրենի ցեղերն իսկ տակաւ ընտելացած եւ մարդասիրական հանգամանքներով թրծուած են: Այդ բարեգործ աղանդը, որ իր սկզբունքները զուտ բարոյականութենէ քաղած է, հրաշալի զօրութեամբ մը հետզհետէ ծաւալած եւ իր քարոզիչներու սիրտերը գերած է, մոլորեալ ու տխուր հոգիները փրկութեան դարձնելու անդուլ կիրքով մը: Իր յաղթանակները տակաւ կը ստուարանան մի միայն քաղցրաբարոյութեամբ, ողորմութեամբը եւ անձնուրացութեամբը իր առաքեալներուն՝ որոնց վարմունքը չա՛տ աւելի պերճախօս է քան իրենց խօսքը:

Թիպէթի անգութ ու բարբարոս ժողովուրդները եւ տակաւին ուրիշ շատ մը վայրագ ցեղեր անդրդուելապէս կրած են ազդեցութիւնը այդ յօժարակամ հաւատոյ առաքինութեան՝ որ կը խտանայ պուտտայական աղանդին եւ իր քարոզիչներուն մէջ:

Արդարեւ այդ ցեղերը, կ'ըսէ Ժօզէֆ Ֆապր, թէեւ մեծ բնազանց փիլիսոփաներ եղած չեն, սակայն իրենց վայրագ բնաւորութիւնը տակաւ մեղմացած, իրենց բարքը բարւոքած է, եւ հուսկ ուրեմն սովորած են խաղաղասէր ու մարդասէր ըլլալու:

Ո՛չ միայն ի վերեւ յիշուած երկիրներուն, այլ նաեւ Չինու, Ճափոնի, Քօչինչինի, Պիրմանիոյ, Սէյլան ու Ճաւա կղզիներուն եւ վերջապէս ամբողջ Ասիոյ մէջ Պուտտայականութիւնը միլիոնաւոր հոգիներ հպատակեցուցած է իրեն:

Տակաւին անցեալ տարի, տեսէ՛ք թէ ինչ եղած է չինացի պուտտայականի մը վարմունքը: Մանչուրիոյ մէջ, Ռուսերը եւ Չինացիները կռուած էին, բայց խաղաղութիւնը վերահաստատուած ըլլալով՝ պատահեցաւ որ չինացի չինական մը տոփէ ռուս զինուոր մը՝ իրմէ քիչ մը պտուղ գնելու: Ռուսը, նախորդ օրուան կռիւներէն տակաւին բոլորովին բոցեռանդ, իբր պատասխան, Չինացիին կուրծքին մէջ գնտակ մը զետեղելով խոյս տուաւ: Ռուսական իշխանութիւնները հարցաքննեցին Չինացին, իր սպաննողին ո՛վ ըլլալը տեղեկանալու համար:

—Լա՛ւ տեսա՞ր զինքը, հարցուեցաւ իրեն:

—Այո՛, պատասխանեց մահամերձը:

—Կրնա՞ս զայն ճանչնալ, եթէ ամբողջ վաշտը կարգաւ անցընենք քու առջեւէդ:

—Կրնամ, բայց չեմ ուզեր:

—Ինչո՞ւ:

—Պիտի մեռնիմ եւ կ'ուզեմ ներել, որպէս զի մահս աւելի՝ խաղաղիկ ըլլայ...: Առանձին զարնուեցայ, թո՛ղ առանձին մեռնիմ:

—Բայց, ըսաւ դատաւորը, պէտք է որ արդարութիւնը իր պարտքը կատարէ եւ յանցաւորը ձերբակալէ:

—Ինչ հարկ, քանի որ կը ներեմ ես իրեն, չէ՞ մի որ ինծի վնասեց, լա՛ւ ուրեմն, ես չեմ ուզեր որ իրեն ալ վնաս մը ըլլայ:

—Բայց միթէ չե՞ս հասկնար թէ, յարեց դատաւորը, անիկա անպատիժ մնալով, կրնայ իր արարքը կրկնել:

—Ո՛հ, ո՛չ, ըսաւ մահամերձը, եթէ իրեն ներեմ՝ ա՛լ մէկը չպիտի սպաննէ... ա՛լ ոճրագործ պիտի չըլլայ, որովհետեւ պիտի ներուի իրեն...:

Այս վերջին խօսքերը նոյնութեամբ քաղուած են ռուս դատաւորին արձանագրութիւններէն, կ'ըսէ Ժօզէֆ Ֆապր, եւ կը յաւելու միանգամայն. «Եթէ Աւետարանի ոգին չիջանէր քրիստոնէութեան մէջ, կարելի պիտի ըլլար զայն գտնել Պուտտայականութեան տիրապետած երկիրներուն մէջ»:

Պրուսա ՏԻԳՐԱՆ ՇԱԼՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ֆրետերիք կայսրուհիին յիշատակարանը.— Բացման հանդէսը.— Գերմանները եւ Քոնկոյի ազատ պետութիւնը.— Գերմանիոյ ելմտացոյցը:

Պերլին, 20 օգոստոս.—Վիլհէլմ կայսրը, ընկերակցութեամբ կայսրուհիին, երէկ առաւօտ Համպուրկի մէջ նախագահեց Ֆրետէրիք կայսրուհիին ի պատիւ յիշատակարանի մը բացման հանդէսին: Այս յիշատակարանը կը բարձրանայ Ֆրետէրիք կայսեր արձանին դիմաց: Բացման արարողութեան ներկայ կը գտնուէին դահաժառանգ իշխանը, Եոաքիմ իշխանը, Վիքթորիա-Լուիզ նորատի իշխանուհին, Քէմպրիճի դուքսը, եւ Մեծն-Բրիտանիոյ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ու Մ. Նահանգաց դեսպանները: Յիշատակարանի մասնախումբին նախագահ Տոքթ. Ռիւսիկէր բանախօսութիւն մը ընելով ի վեր հանեց Ֆրետէրիք կայսրուհիին արժանիքը, որ այնքան զօրաւոր ազդեցութիւն մը գործած է ընկերական, գեղարուեստական եւ մարդասիրական կեանքին վրայ՝ Գերմանիոյ մէջ: Վիլհէլմ կայսրը ծաղկեպսակ մը դնելէ յետոյ յիշատակարանին ստորոտը, քանի մը խօսք ըրաւ. ապա կարդաց Ֆրետէրիք կայսրուհիին վրայ գրուած պատմութիւն մը, ուր առաջ բերուած էին Ֆրետէրիք կայսրուհիին մատուցած ծառայութիւնները արուեստի, գիտութեանց եւ կիներու դաստիարակութեան մէջ, ինչպէս նաեւ ըրած բարեգործութիւնները եւ իր բարոյական կորովը, յաղթելով ամէն նեղութեանց: Իտալիոյ մայր-թագուհիին կողմէ ալ ծաղկեպսակ մը ղրկուած էր, սա արձանագրութեամբ. «Սավոյայի Մարկրիթ, ի յիշատակ Ֆրետէրիք կայսրուհիին, հաւատարիմ բարեկամուհի Ումպէրթօ թագաւորին եւ թագուհիին:»

—Գերմանիոյ գաղթային շրջանակներու մէջ տիրող թշնամական զգացումները ընդդէմ Քոնկոյի ազատ պետութեան, հետզհետէ կը շեշտուին, ի լուր սա իրողութեան թէ Համպուրկի առեւտրական տուն մը ներկայացուցիչը ձերբակալուեր է Քաթանկա Ընկերութեան կողմէ, քաուչուի վաճառականութիւն ընելուն համար: Պոմա տարուած ատեն, ուր պիտի դատուէր, մեռեր է: Զրոյց կը շրջի թէ այդ ներկայացուցիչին ձերբակալութիւնը կատարուեր է բելժիական հողի վրայ: Պերլինի մէջ ամէն ոք կը գանգատի թէ Քոնկոյի պետութիւնը խոչընդոտ կը յարուցանէ առեւտրական ազատութեան առջեւ:

—Այսօր Գերմանիոյ պաշտօնաթերթին մէջ վիճակագրութիւններ հրատարակուեցան որոնք ցոյց կուտան 1901ի եւ ներկայ շրջանին ելմտացոյցին հասոյթներու եւ ծախքերու տարբերութիւնը: Զինուորական ծախքերու ելմտացոյցը չորս միլիոն մարք բաց ունի եւ նաւատորմը՝ երկու միլիոն: 1901ին տնտեսութեան ամբողջ հասոյթը քառասունմէկ միլիոն մարք պակաս է. իսկ ծախքերը քսանմէկ միլիոն աւելցած են: 1901 տարուան ընդհանուր բացը քառասուն ութ միլիոն մարք:

ԲԱՐԵՅՈՅՍԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԸ

Խորհրդարանին գումարումը.—Աֆրիքանտէր կուսակցութեան դիրքը.— Սէսիլ Ռոտսի կուսակցութիւնը եւ իր յիշատակարանը.— Օրինագիծ մը:

Լոնտոն, 20 օգոստոս.— Բոլոր լրագիրները հեռագիրներ կը հրատարակեն Բարեյոյսէ, որոնք գաղթավայրին քաղաքական վիճակը կը պարզեն: Բարեյոյսի Խորհրդարանը առաջին անգամ ըլլալով գումարուեցաւ երէկ, երկու տարուընէ աւելի դադարումէ մը յետոյ: Նախարարապետ Սըր Կորտըն Սփրիկ իր դէմ ունի իր կուսակցութեան մէկ մասը: Եթէ կարենայ մեծամասնութիւն պահել, անիկա աֆրիքանտէր դաշնակցութեան շնորհիւ պիտի ըլլայ: Անգլիոյ հաւատարիմ մնացողները իրենց դժգոհութիւնը չեն ծածկեր արդի կացութեան մասին: Անոնք կը յուսային թէ կարող պիտի ըլլան կատարելապէս ջախջախել աֆրիքանտէր քաղաքական կազմակերպութիւնը: Ընդհակառակը, հիմա, Աֆրիքանտէրներն են որ աւելի ազդեցիկ են: Մնաց որ, Խորհրդարանին գումարումը ձախող հարուած մըն է Լորտ Միլնէրի քաղաքականութեան համար, քանի որ այս վերջինը հաւանութիւն յայտնած էր Հիմնական Օրէնքի դադարման օրինագիծի մասին: Անգլիական կառավարութիւնը ստիպուեցաւ մերժել այդ ծրագիրը եւ Լորտ Միլնէր չկրցաւ ի գործ դնել իր քաղաքականութիւնը: Բոլոր այս իրողութիւնները ահագին առաւելութիւն մը կ'ընծայեն Աֆրիքանտէր կուսակցութեան: Պատերազմը ա՛լ աւելի զօրացուցած է այդ կուսակցութեան ազդեցութիւնը քան թէ տկարացուցած:

—Մորնինկ Լիտըրի հասած հեռագիր մը կը հաւաստէ թէ այժմու կացութեան ամէնէն տարօրինակ կողմերէն մէկն ալ է Սէսիլ Ռոտսի կուսակցութեան անհետացումը: Հանգուցեալ դրամատէրը, որուն անունը կուռքի պէս կը պաշտուէր, հիմա կորսնցուցած է իր ազդեցութիւնը: Սէսիլ Ռոտսի ի պատիւ կանգնուելիք յիշատակարանին համար հանգանակուած գումարը անբաւական եղած է:

—Բարեյոյսի Խորհրդարանին առաջին

ԺՈՐԺ ՕՆԷ (79)

ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ

ԻԳ.

Բուռն յուզումներու ենթակայ, երեքն ալ սրտատրոփ վար իջան սանդուխներէն: Երբ դղեակին առջեւ հասան, առկախ սանդուխ մը դրին պատին մէկ ակնթարթի մէջ, Թիպիւրս բարձրացաւ դէպ ի վեր եւ Մալոյի սենեակին պատուհանին առջեւ հասաւ: Իսկոյն ապակի մը կոտրեց եւ սենեակին մէջ ցատկեց: Մալօ կը հանգչէր, աւրշտկուած անկողնի մը վրայ տարածուած: Կենդանութեան նշան ցոյց չէր տար: Իր կծկուած ձեռքը բռնած էր դանակին թեւը: Մարմինը տարօրինակ կերպով կծկուած, եւ բոլոր մկանունքները ցցուած էին, որոնք նշան էին թէ խեղճը պայքարած էր մահուան դէմ: Դիակին վրայ կանխամտածուած ոճրի մը հետքերը փնտռեցին Թիպիւրս եւ իր ընկերները, բայց կարելի չեղաւ բան մը հաստատել:

Թիպիւրս կը սկսէր սա համոզումը գոյացնել թէ աւազակը իր վէրքերուն հետեւանքով մեռած էր, իսկ դրան գոցուած ըլլալու պարագան, անմտադրութեան մը վերագրեց: Թիպիւրս այս ենթադրութիւնները ընելու վրայ էր, երբ Լըկոքլօ թուղթ մը յանձնեց անոր, զոր անկողնին վարի կողմէն գտած էր: Թիպիւրս հազիւ թէ աչք մը նետած թուղթին վրայ, գոչեց.

—Ա՜հ, ահարկու է:

—Ի՞նչ կայ ըսին, Թիպիւրսի ընկերները:

—Օրիորդ Բրաթէնրոս թունաւորեր է Մալոն:

—Կրնա՞յ, ըսաւ Լըկոքլօ, տակաւին զարմանք չի պատճառեր ինծի:

—Կարելի բա՞ն է միթէ մի՞նչեւ դըռնապանը, բոլորովին շնչահեղձ եղած:

—Մտիկ ըրէք, Մալօ հետեւեալը գրած է դողդոջուն ձեռքով մը.—«Օրիորդ Բրաթէնրոսի կողմէ թունաւորուած կը մեռնիմ: Թոյնը պարունակող սրուակը այս սենեակին մէջ կը գտնուի դեռ:»

—Ահաւասիկ, ըսաւ Պոնէ իրմէ քանի մը քայլ անդին գտնուող սրուակը առնելով, որուն խիցը հանեց եւ հոտոտեց: Ո՛հ, ո՛հ, հեղուկ վիճակի մէջ զառիկ, ամբողջ շիշն ալ լեցուն. չափը աղէկ է:

Թիպիւրս առաւ սրուակը եւ շարունակեց կարդալ.—«Օրիորդ Բրաթէնրոս կը վախնար իմ յայտնութիւններէս, որովհետեւ գիս դրդեց սպաննելու տիկին մը Թրէյնեան եւ Թիպիւրսը. հրաշքով է որ մահուընէ ազատեցան: Պատժուած կը մեռնիմ, որովհետեւ մօրս անէծքը կը տանիմ ինծի հետ: Ո՛հ, երանի թէ, իմ թշուառական մեղսակցուհիս իր ոճիրները քաւէ պատիժով:» «ՄԱԼՕ»

—Այո՛, պիտի քաւէ զանոնք, ըսաւ Պոնէ համոզուած շեշտով մը:

—Անհոգի արարած, յարեց Թիպիւրս դարչանքով:

—Երազ մըն է տակաւին, մի՛նչեւ դըռնապանը: Ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ այնքան երկիւղած կին մը...

—Այո՛, սուրբ մը Պրինվիլիէ մարքիզուհիին տեսակէն, պատասխանեց Թիպիւրս: Մոլեռանդ մը որ սպաննելու կարող է... բայց գիտէ՞ք թէ ուր գացած է, հարցուց Թիպիւրս, տխուր նախազգացում մը ունենալով յանկարծ:

—Չեմ գիտեր, պատասխանեց դռնապանը: Պրինին հետ մեկնեցաւ:

—Սրիկային մէկն ալ անիկա է, իր կնամարդի երեւոյթովը, ըսաւ Լըկոքլօ, որ քիչ մը վրէժխնդիր էր:

—Ինչ ուղղութեամբ յառաջացան, հարցուց Թիպիւրս:

—Կարծեմ թէ ծովուն ուղղութեամբ:

—Ծովուն ուղղութեա՛մբ, կրկնեց Թիպիւրս, որուն տխուր նախազգացումները ա՛լ աւելի սաստկացան:

—Ա՜հ, կրող, յարեց Լըկոքլօ: Միթէ պառաւ աղջիկը գիտէ՞ թէ մարքիզուհին Բուչէի խրճիթին մէջ կը գտնուի: Այդ ճիւաղ կինը յօշ յօշ պիտի պատառէ զայն:

—Ո՛հ, սոսկալի բան պիտի ըլլար, ըսաւ Թիպիւրս սարսռագին: Եթէ տիկին մը Թրէյննայի մազին դպչած ըլլայ, զազրելի որդի մը պէս ոտքերուս տակ պիտի ջախջախեմ այդ Բրաթէնրոսը:

—Շատ իրաւունք ունիս, բարեկամս, բայց պէտք չէ ատեն կորսնցնել: Քանի որ Մալօ ճաթած է, կրողը տանի անոր հոգին ու մարմինը: Կենդանիներուն վրայ խոյանանք եւ ճամբայ իյնանք դէպի խըրճիթ:

—Մեկնի՛նք, ըսաւ Թիպիւրս, մռայլ ու ահարկու ձայնով մը:

—Երկուքն ալ սենեակէն դուրս ելան այն առկախ սանդուխով, որուն միջոցաւ վեր բարձրացած էին: Յետոյ ձի հեծան եւ սկսան սրարշաւ ընթանալ դէպի ծովուն կողմը:

Երբ ժայռերուն քով հասան, վար իջան իրենց ձիերէն, ու զանոնք կապելով՝ սկսան ոտքով յառաջանալ դժուարուկ ճամբէ մը: Բաւական յառաջանալէ յետոյ, յանկարծ նշմարեցին Պրինը, որ ժայռի մը կրթնած էր: Այս վերջինը ուզեց խոյս տալ, բայց Թիպիւրս նշան առնելով՝ հրամայեց կանգ առնել: Պոնէ ալ իր ընկերոջ օրինակին հետեւեցաւ. Պրին խոհեմութիւն սեպեց անշարժ կենալ:

Լըկոքլօ, ուղղակի վրան գնա՛, բայց վնաս մի հասցներ:

—Սակայն փափաք մը կը զգամ անոր վիզը ոլորելու, ըսաւ Լըկոքլօ:

Ու անմիջապէս քանի մը ժայռերու վրայէն ցատկելով՝ Պրինի մօտ հասաւ:

—Է՜հ, բարեկամ, ըսաւ, անոր օձիքը բռնելով մեղմօրէն, որսի վիճակէր կ'ուզէ՞ք ծածկել այս տխուր վայրերուն մէջ:

—Ի՞նչ կ'ուզէք ինէ, հարցուց Պրին, չկրնալով պարպել զէնքը պատող սառումը:

—Հիմա կը հասկնաս. աւասիկ Թիպիւրսը:

Արդարեւ Թիպիւրս անոնց մօտ եկած էր:

—Ի՞նչ գործ ունիք հոս, ըսաւ Թիպիւրս, շանթահար նայուածքով մը:

—Կը սպասեմ, պատասխանեց Պրին:

—Օրիորդ Բրաթէնրո՞սի, անտարակոյս:

—Այո՛:

(Շարունակելի)

գործը պիտի ըլլայ օրինագիծ մը քուէարկել, զինուորական պաշտօնատարներու արարքները վաւերացնող, զինուորական վարչութեան տեւողութեան միջոցին։

ԻՏԱԼԻԱ

Կարծիքի անհամաձայնութիւն Պ. Ծանարտելլիի եւ Պ. Բրինեթիի միջեւ.— Իտալեւզուիցերեան վէճը.— Իտալիոյ թագաւորին այցելութիւնը։

Հռոմ, 20 օգոստոս.— Կազեթա տել Բոբոլօ կը հաւաստէ թէ կարծիքի անհամաձայնութիւն մը ծագեր է նախարարապետ Պ. Ծանարտէլլիի եւ արտաքին գործոց նախարար Պ. Բրինէթիի միջեւ, իտալեւզուիցերեան միջադէպին պատճառաւ։ Իտալական Թերթը կը յարէ թէ իտալեւզուիցերեան վէճին վրայ հրատարակուելիք Կանաչ Տետրակը ցոյց պիտի տայ թէ հակառակ Պ. Բրինէթէի ըսածներուն, զուիցերիական կառավարութիւնը ո եւ է հաւաստիք չէ յայտներ ծայրայեղ տարրերու ընթացքի փոփոխման մասին։ Սակայն, Թուրինոյի Լրագիրը գիտել կու տայ թէ Զուիցերիոյ եւ Իտալիոյ յարաբերութեանց բարեկամական հանգամանքը պիտի հաստատուի Իտալիոյ Թագաւորին Զուիցերիա կատարելիք ուղեւորութեամբ, օգոստոս 26ին։ Իտալիոյ Թագաւորը կրնար ոչ-պաշտօնապէս ճամբորդել Զուիցերիոյ մէջ, բայց Ն. Վեհափառութիւնը ուզեց իր բարեկամութեան հաւաստիքը ընծայել զուիցերիական ազգին։

ՓԻԼԻՊՊԻՆԵԱՆՆԵՐԸ

Ըմբոստութիւնը կը շարունակուի.— Նոր կռուի հաւանականութիւն.— Յարձակում։

Նիւ-Եորք, 20 օգոստոս.— Գրաւման բանակին հրամանատար զօրավար Չէֆի կը հեռագրէ թէ նոր կռիւ մը մղելու հարկադրուած է ընդդէմ Մինտանայի Մօրօններուն, որոնք թշնամական զգացումներ կ'արտայայտեն ամէն առթէ աւելի։ Պատերազմական նախարարը թոյլտուած է հրամանատարը, հարկ դատածին պէս գործելու։ Երէկուան Ամերիկացիներէ բաղկացած ոստիկանական խումբ մը յարձակում կրեր է Մանիլայի մօտ՝ Լատրօն կոչուած նախկին ըմբոստներու կողմէ, որոնք վիրաւորեր են Ամերիկացիներուն պետը եւ չորս հոգի ալ սպաններ են անոնցմէ։ Քանի մը ընդհարումներ եղեր են Բալինթի շրջակայքը։ Վիքարսի բանակատեղը միշտ կը նեղուի. քանի մը պահակներ վիրաւորուեր են։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

Կրօնական միաբանութիւններ եւ կարգեր.— Դաշնակցային Խորհուրդին որոշումը։

Պէրն, 20 օգոստոս.— Դաշնակցային Խորհուրդը սա որոշումը տուաւ կրօնական միաբանութեանց մասին.— «Հետեւեալ կրօնական միաբանութեանց եւ կարգերուն հաստատումը արգիլուած է Զուիցերիոյ մէջ, Դաշնակցային Հիմնական Օրէնքին 50րդ յօդուածին համաձայն, որ կ'արգիլէ նոր վանքեր եւ կրօնական կարգեր հիմնել ու ջնջուածները վերահաստատել.— Սիսթերսիաննները՝ Հօէնպէրկ գիւղակին մէջ, Սէն-Կալ նահանգ, Լէ Տամ տը Նազարէթ՝ Պրանսի մէջ, Նիոնի մօտ, Բարմէլեաննները՝ Պէքսի մէջ, Ցիսուս-Քրիստոսի կրօնաւորուհիները՝ Մօնրէօյի մէջ, Քարմէլեաննները՝ առաջ Վասըլէնի (նոր բնակութիւնը նշակուած չէ) մէջ, Լէ գ'Օսլայթ տը լ'Ասոմբսիոն՝ Պրոմուայի մէջ, Սիոնի մօտ, Շարթրէօնները՝ Սաքսոնի եւ Լուէշի մէջ, Նոթր-Տամ տը Սալիւ միսիոնարները՝ Մասոնժէի մէջ, Քլարիսեաննները՝ Մոնժըքի մէջ, Մառի-Րէպարաթրասի ընկերութիւն՝ Մոնժըքի մէջ, Սուրբ-Ընտանիքին կրօնաւորուհիները՝ Բիէրի մէջ, Քարմէլեաննները՝ Մոնժըքի մէջ։ Սէնկալի, Վոտի, Վալէի նահանգային իշխանութիւններուն պաշտօն յանձնուած է գործադրել ներկայ որոշմնագիրը եւ տեղեկագիր մը մատուցանել Դաշնակցային Խորհուրդին։»

ՊՈՒԷՐ ԶՕՐԱՎԱՐՆԵՐԸ

Հոլանտայի մէջ.— Ռոթերտամ ժամանումը.— Ընդունելութիւններ.— Ճառեր.— Լա Հէի մէջ.— Տէվէթ զօրավարին ճառը.— Պուէր զօրավարներուն փափաքը.— Լուքաս Մէյէր.— Անհամաձայնութիւններ։

Ռոթերտամ, 19 օգոստոս.— Պուէր զօրավարները, այս առտու ժամ 10ին, հոս հասան եւ ընդունուեցան քաղաքապետութեան պաշտօնատարներու եւ հարաւ-ափրիկեան ու հոլանտական ընկերակցութեանց կողմէ։ Դիմաւորելու գացողներուն մէջ կային հարաւային Ափրիկէի շրջանակներուն մէջ ծանօթ անձնաւորութիւններ, ինչպէս Պ. Վոլմարանս, տոքթ. Լէյտս. Նաեւ կիներ որոնք ծաղկեփունջեր նուիրեցին Տիկին Պոթայի, տիկին Տըլարիի եւ միւս կիներուն։ Քաղաքապետութեան խորհրդական Պ. Հուտիկ, որ Ռոթէրտամի քաղաքապետին կը փոխանորդէր, պուէր զօրավարներուն բարի գալուստ մաղթեց քաղաքին անունով եւ ըսաւ.— «Որովհետեւ գիտեմ թէ դուք խօսելէ աւելի գործել ուզողներէն էք, առանց արարողական ձեւերու բարի գալուստ կը մաղթեմ հոլանտական հողին վրայ»։ Պոթա զօրավարը շնորհակալութիւն յայտնեց իրենց եղած ընդունելութիւններուն համար, որոնք իրենց սպասածէն շատ աւելի եռանդագին էին։ Պոթա յարեց թէ ինք ու պաշտօնակիցները իրենց անկախութիւնը ու իրաւունքը միայն պաշտպանած էին՝ որոնց համար ամէն տեսակ զոհողութիւններէ ետ կեցած չէին։ Հարաւ-ափրիկեան եւ հոլանտական ընկերակցութեանց պատուիրակներէն երեքն ալ ճառեր արտասանեցին։ Յետոյ զօրավարները կառք նստելով անցան քաղաքին մէջէն։ Ժողովուրդը անոնց կը հետեւէր՝ համակրական ցոյցեր ընելով։ Տիկին Պոթա ալ Ռոթէրտամ գացած էր իր ամուսինը դիմաւորելու։ Նաւահանգիստը գտնուող բոլոր նաւերը, նոյն իսկ անգլիականները դրօշներով զարդարուած էին։ Պուէր զօրավարները երբ երկաթուղիի կայարանը ժամանեցին, շնորհակալութիւն յայտնեցին տեղական իշխանութեանց կողմէ իրենց եղած ընդունելութիւններուն համար։ Զօրավարները յետոյ Լա Հէ ուղեւորեցան իրենց ընտանիքներուն ու հետեւորդներու հետ։ Կառախումբին վակոններէն մէկը անոնց տրամադրութեանը տակ դրուած էր։

Լա Հէ.— Պուէր զօրավարները, այս առտու ժամը 11½ին, Լա Հէ ժամանեցին Ռոթէրտամէն։ Կառախումբը կայարան մտնելու պէս, հարաւային Ափրիկէի ընկերակցութեան պատուիրակութիւն մը ողջունեց զանոնք։ Զօրավարները կառախումբէն իջան եւ կայարանին սրահը գացին, անցնելով ժողովուրդին մէջէն որ ջերմագին ընդունելութիւն մը ըրաւ անոնց։ Էկթէր Վան Վիսէնքէրքէ զօրավարը ընդունեց զանոնք սրահին մէջ եւ կարճ բանախօսութիւն մը ընելով, յիշեց պուէր զօրավարներուն դիւցազնական գործերը հարաւային Ափրիկէի մէջ։ Պոթա ամէնուն կողմէ պատասխանեց։ Շնորհակալութիւն յայտնեց հոլանտացի զօրավարին եւ յայտարարեց թէ պուէր զօրավարները խիստ զգածուած են այդ համակրելի ընդունելութիւններէն, մանաւանդ անոր համար որ զանոնք ընողն է Հոլանտա՝ Պուէրներուն այնքան մեծ ծառայութիւններ մատուցանողը։ Պոթա յարեց թէ Պուէրները սա միխիթարութիւնը ունեցին թէ, մինչդեռ իրենք պատերազմի մէջ էին, իրենց կիները ու տղաքները կը պաշտպանուէին հոլանտական բարեսիրութեան շնորհիւ։ Պոթա զօրավարը ըսաւ նաեւ թէ իր բոլոր գիտցածները ըսելու ժամանակը տակաւին հասած չէ, բայց հաւանական է որ քիչ ատենէն հրատարակէ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին պատմութիւնը։ Պուէր զօրավարները բաց կառքերով կայարանէն ճամբայ ելան դէպի Վիքօ-Տէօլէն օթէլը։ Ժողովուրդը համակրական ցոյցերով ողջունեց զանոնք։ Խուռն բազմութիւն մը կը սպասէր այդ օթէլին առջեւ, որուն վրայ հոլանտական դրօշը կը ծածանէր։ Երբ կառքերը երեւցան, ժողովուրդը մեծադղորդ աղաղակեց. «Կեցցե՛ն Պուէրները։» Զօրավարները կառքերէն վար իջան. այդ միջոցին բազմութիւնը կ'երգէր Թրանսվալի ազգային երգը։ Պոթա, Տըլարի ու Տէվէթ գլխարկնին հանելով ժողովուրդին մօտեցան եւ ողջունեցին։ Խանդավառութիւնը վերջին աստիճանին հասած էր։ Օթէլին սրահին մէջ բազմաթիւ պուէր անձնաւորութիւններ, որոնց հետ կային կիներ ալ, կը սպասէին զօրավարներուն։ Անոնց մէջ կային Պ. Ռէյց ու Տոքթ. Լէյտս։ Այս վերջինը անոնց ներկայացուց հոլանտացի Վէրբիք զօրավարը։ Ներկայ էր նաեւ Տէրամ գնդապետը՝ որ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին մասնակցեցաւ։ Պոթա զօրավարը կայարանին մէջ ճառ մը խօսելով ըսաւ թէ ինք ու ընկերները հանդէսներու ներկայ գտնուելու եկած չէին, բայց իրենց եղած սիրալիր ընդունելութիւնը սփոփանք մըն է Պուէրներուն համար՝ որոնք այնքան վշտահար են։ Պոթա յարեց.— «Ամէնէն դժբաղդ ժողովուրդներէն մէկին պատուիրակներն ենք. դժբաղդ ենք միայն պարագաներուն կատարած եւ մեր անկախութիւնը պաշտպանած ըլլալնուս համար»։

—Պուէր զօրավարները, Պ. Շթայնի հետ քանի մը վայրկեանի տեսակցութիւն մը ունենալէ ետքը, այցելեցին Շիլէնինկէնի պուէրական ցուցահանդէսը։

—Պ. Տէրիսէր, նախագահ Շիլէնինկէնի ցուցահանդէսին, ճառ մը խօսելով, գովեց պուէր զօրավարներուն զինուորական տաղանդը. նաեւ վեհանձնութիւնը ու համբերատարութիւնը զորս ցոյց տուին թշնամիին առջեւ։ Տէվէթ զօրավարը յուզեալ ձայնով մը շնորհակալութիւն յայտնեց նախագահին եւ ըսաւ.— «Արուեստի ու ճարտարարուեստութեան այս ցուցահանդէսը կազմակերպողները, արուեստաւոր եւայլն, նպաստած են ազգերու յառաջդիմութեան։ Մենք, հարաւային Ափրիկեցիներս, արուեստներու եւ ճարտարարուեստութեան յառաջդիմութեան չափը մտնելու վրայ էինք, երբ վար նետեցին զմեզ, որով օգնութեան եւ աջակցութեան պէտք ունինք վերականգնելու համար։ Այդ նպատակով է որ Եւրոպա եկած ենք։ Մեծապէս զգածուած ենք հոլանտական հողին վրայ մեզի եղած պատիւներուն համար։ Այն իրողութիւնը թէ Հոլանտայի մէջ շատ հանգիստ կ'ըլլանք, բացարձակ կերպով կ'ապացուցանէ թէ հոլանտական ժողովուրդէն սերած ենք։ Սիրտերնիս շատ լեցուած ըլլալով չենք կրնար խօսիլ. մեծապէս երախտապարտ ենք այն կիներուն որոնք այնքան օգնեցին մեր կիներուն ու տղոց վիշտերը ամոքելու. նաեւ այն բոլոր Հոլանտացիներուն որոնք մեզի կ'օգնեն։» Տէվէթ զօրավարին խօսքերը բուռն ծափերով ողջունուեցան։ Զօրավարները ցուցահանդէսէն ելլելու ատեն կարգ մը անձերու ձեռքերը սեղմեցին որոնք անոնց կառքերուն շուրջը կեցած էին։

Պրիւսէլ.— Կ'ըսուի թէ պուէր զօրավարները ծանուցեր են Պէլճիքայի ու Հոլանտայի պուէրական զանազան Ընկերութեանց յանձնաժողովներուն, որոնք ընդունելութեան պատրաստութիւններ տեսած են, թէ կ'ուզեն զգուշանալ՝ ցամաքային Եւրոպայի մէջ անգլիատեաց զգացումներու պէս մեկնուելիք ակնարկութիւններէ, ինչ որ կրնայ վնասել Անգլիոյ մէջ իրենց պաշտօնին։ Հակառակ պուէր զօրավարներու այս յանձնարարութեան, նոյն զգացումները կը յայտնուին ամէն կողմէ։

—Պուէր զօրավարներու ուղեւորական ծրագրին անորոշ վիճակին հետեւանքով, Լուքաս Մէյէրի յուղարկաւորութիւնը որ այսօր պիտի կատարուէր, յետաձգուեցաւ։ Կրնայ ըլլալ որ եկեղեցական արարողութիւնները Հոլանտայի մէջ կատարուին եւ հետեւաբար մարմինը հոն տարուի, հարաւային Ափրիկէ փոխադրուելէ առաջ։

—Լուքաս Մէյէրի կինը ու աղջիկը գրեթէ ամէն օր կ'երթան Իքսէլի գերեզմանատունը, ուր առժամապէս ամփոփուած է պուէր զօրավարին մարմինը։ Ամէն կողմէ ցաւակցական բազմաթիւ հեռագիրներ կը հասնին. նաեւ Պէլճիքայէն եւ ուրիշ տեղերէ բազմաթիւ պսակներ կը հասնին։ Յուղարկաւորութեան համար կ'ըսուի թէ հինգշաբթի պիտի կատարուի։

Վիեննա.— Պրիւսէլէն կը հեռագրեն թէ հոն գտնուող պուէր պետերուն միջեւ անհամաձայնութիւնները հետզհետէ կը շեշտուին։ Զօրավարները եւ Պ. Պ. Վէսէլս, Ֆիշէր, Վոլմարանս ու Շթայն խնդրեր են Պ. Քրիւկէրէն ճանչնալ հաշտութեան դաշնագրութիւնը, որպէս զի Պրիւսէլ գտնուող պուէր պետերը արտօնուին հարաւային Ափրիկէ դառնալ։ Պ. Քրիւկէր, տոքթ. Լէյտսի ազդեցութեանը տակ, չընդունիր այդ պահանջումը, թէեւ խոստացած է Անգլիոյ ստուեր ածելիք բան մը չընել։

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ

Մարլպորու-Հաուզի մէջ.— Ընդունելութիւններ.— Շահին ժամանցը.— Այսօրուան այցելութիւններ։

Լոնտոն, 19 օգոստոս.— Շահը, այսօր, Մարլպորօ-Հաուզի մէջ ընդունեց բազմաթիւ դիւանագէտներ, ցամաքային ու նաւային սպաներ եւ պարսկական գործերու հետաքրքրուող անձեր։ Ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը հաւաքուած է պալատին առջեւ եւ կը դիտէ այցելուներու կառքերուն անվերջանալի շարքը։ Ամէն տեսակ համազգեստներով անձնաւորութիւններ կը հասնին Մարլպորօ-Հաուզ։ Կալլէսի իշխանն ալ ներկայ էր այդ ընդունելութեանց որոնք երկու ժամ տեւեցին։ Այցելուներուն մէջ կային նախարարապետ Պ. Պալֆուր, արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լանստաուն, գաղթային նախարար Պ. Չէմպըլէն, միւս նախարարները եւ օտար դեսպանները։ Շահը, այս առտու, ընդունեց հնդեւրոպական հեռագրական Ընկերութեան վարչական Խորհուրդին պատուիրակութիւնը որ յայտարարեց թէ Ընկերութիւնը երախտապարտ է այն պաշտպանութեան համար զոր պարսիկ կառավարութիւնը կ'ընէ նոյն Ընկերութեան հեռագրական թելին համար, որ Պարսկաստանէն կ'անցնի եւ Թէհրանի մէջ կ'աւարտի։ Ընկերութեան կողմէ Շահին մատուցուած ուղերձը գրուած էր ոսկեզօծ արծաթէ գեղեցիկ արկղիկի մը մէջ։

—Շահը ու հետեւորդներէն ոմանք, այս իրիկուն, կառքով պտոյտ մը կատարեցին Հայտ-Բարքի մէջ եւ յետոյ այցելեցին Տիկին Թիւսոյի թանգարանը։ Վաղը Վիքթորիա-էնտ-Ալպէրթ զբօսանաւը պիտի մօտենայ Բորթսմաութի այն տեղը, ուր պիտի հասնի Պարսից Շահը ու Կալլէսի իշխանը բերող կառախումբը։ Մուզաֆֆէրէտտին Շահը, արքայական զբօսանաւին մէջ Անգլիոյ Թագաւորին ու Թագուհիին հետ ճաշելէ ետքը, Լոնտոն պիտի դառնայ, դարձեալ Կալլէսի իշխանին հետ։ Այս իրիկուն Շահը ու Կալլէսի իշխանը թատրոն երթալով ներկայ գտնուեցան ներկայացումի մը։ Հանդիսականները համակրական ցոյցերով ընդունեցին պարսիկ վեհապետը որ մեծ ուշադրութեամբ դիտեց ներկայացումը մինչեւ վերջը։

Պ. ԼՈՒՊԷ ԱԼԺԷՐԻՈՅ ՄԷՋ

Նախագահին ուղեւորութիւնը.— Վերջնական ծրագիրը.— Պատրաստութիւններ։

Ալժէ, 19 օգոստոս.— Զանազան աղբիւրներէ առնուած եւ հոս հասած տեղեկութիւններու նայելով, Պ. Լուպէ յառաջիկայ գարնան Ալժէ պիտի ուղեւորի։ Հանրապետութեան նախագահը, զօրաւոր նաւատորմին մը ուղեկցութեամբ ուղղակի Ալժէ պիտի ժամանէ եւ 6 ժամ պիտի մնայ. անկէ, դարձեալ նոյն նաւաբաժնով Օրան պիտի երթայ, եւ հոն օր մը պիտի մնայ։ Պ. Լուպէ յետոյ Ալժէ պիտի դառնայ, ասկէ չորեկառքով Օրանի հարաւային կողմը պիտի երթայ. վերադարձին Օրանի նահանգին քանի մը քաղաքները պիտի այցելէ։ Ետքը Ալժէ դառնալով Պիզէրթա պիտի ուղեւորի։ Պ. Լուպէ, միշտ նաւաբաժնին ուղեկցութեամբ, Ֆրանսա պիտի դառնայ։ Պ. Լուպէի հետեւորդներէն Ռէպլ հաղորդապետը մօտերս Ալժէրիա պիտի երթայ՝ Հանրապետութեան նախագահին ուղեւորութեան պարագաները որոշելու։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 23 օգոստոս.— Թայմզ կ'ըսէ թէ Բարիզի պապական նուիրակին կողմէ կրօնական միաբանութեանց խնդրոյն համար Պապին մատուցուած տեղեկագիրը այնպէս կը նկատէ թէ Վատիկանի միջամտութիւնը պիտի քաջալերէ ազգայնական կուսակցութիւնը՝ ձեռնարկելու այն տեսակ արարքներու որոնց արդիւնքը պիտի ըլլայ քոնքորտային դադարումը։

ԲԱՐԻԶ.— Նահանգային քառասուներկու Խորհուրդներ շնորհաւորեցին Ֆրանսայի նախարարութիւնը՝ կրօնական միաբանութեանց նկատմամբ հետեւած ընթացքին համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տէյլի Նիւզ կ'իմանայ թէ Ալեքսանտրա Թագուհիին առողջական վիճակը գոհացուցիչ չէ։ Կը կարծուի սակայն թէ Էտուարտ Թագաւորին հետ Վիքթորիա-էնտ-Ալպէրթ զբօսանաւով կատարած ծովային պտոյտը բարւոք պիտի նպաստէ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Տանիմէ շոգենաւը որ Բոռ-Բասթրիէն (Սանթա-Լուչիա կղզի) կու գայ, լուր կը բերէ թէ անցեալ հինգշաբթի Բէլէ լեռը (Մարթինիք) նորէն բոցբոցեր է։ Շոգենաւը պարտաւորուեր է ճամբան փոխել՝ մոխիրի անձրեւէն խոյս տալու համար։

ԲԱՐԻԶ.— Թուլոնի նաւահանգիստի վերատեսուչ տը Պօման ծովակալին նկատմամբ ձեռք առնուած միջոցին հետեւանքով, որով Միջերկրականի նաւաբաժնին ընդհանուր հրամանատար կարգուած էր, սա փոփոխութիւնները տեղի ունեցան.— Բոթիէ փոխ-ծովակալը նաւաբաժնի հրամանատար կարգուեցաւ, Պիէն-Էմէ փոխ-ծովակալը՝ Թուլոնի նաւահանգիստի վերատեսուչ եւ Փուրէժոլ փոխ-ծովակալը Լորիանի նաւահանգիստի վերատեսուչ։

ԲԱՐՑԵՅՈՍ.— Խորհրդարանին նիստին մէջ նախարարապետ Սըր Կորտոն Սբրիկ յայտարարեց թէ իր կարծիքին նայելով, զինուորական օրէնքը պիտի դադրի յառաջիկայ շաբթու։

ՊԱՆԵԷՐ-ՏԸ-ԼԻՇՈՆ (Բիրէնէ).— Պէլճիքայի Թագաւորը հոս հասաւ մէկ ամսուան համար ինքզինքը դարմանելու։ Ինչպէս յայտնի է, խոշափողի հիւանդութենէ կը տառապի։

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Օտեսայի ժամանումներուն դէմ հաստատուած քարանթինան վերցաւ եւ անոր տեղ բժշկական պարզ քննութիւն հաստատուեցաւ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսքի Էնվալիտ կ'ըսէ թէ Ռուսիոյ ծովային նախարարութիւնը որոշեր է ռուսական արտադրութենէ իւղէններ միայն գործածել նաւերու շինութեան համար։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆոռ-տը-Ֆրանսէն կը հեռագրեն թէ օգոստոս 22ին Բէլէ լեռը նորէն բոցբոցեր է։ Կղզին կատարեալ մթութեան մէջ մնացեր է կէս ժամու չափ՝ մոխիրի սեւ ու թանձր ամպերու հետեւանքով։

ՊԷՐԼԻՆ.— Վիլհէլմ կայսրը որոշեց կայսերական գերդաստանէն իշխան մը ղրկել Մ. Նահանգները՝ Ուաշինկթընի մէջ Մեծն Ֆրէտէրիքի յիշատակարանին բացման հանդէսին ներկայ գտնուելու։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Հայիթիէն առնուած լուրերու նայելով, կացութիւնը շատ տագնապալից է։ Օտարականներու վերաբերեալ բազմաթիւ կալուածներ վնասուեցան։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Ցորենի խնդրանքները շատ ըլլալով զգալի բարձրացում մը առաջ բերին մինչեւ 76.50

ԼՈՆՏՈՆ.— Բօուրսէն առնուած լուրերու նայելով, Էտուարտ Թագաւորը բնաւ բան մը չէ զգացած վերջին օրերու յոգնութիւններէն։ Երէկ Բորթսմաութ մնաց։

ԲԱՐԻԶ.— Պերնի ֆրանսական դեսպան Պ. Պիօռ Պէրլինի դեսպան պիտի կարգուի փոխանակ Նոայլի մարքիզին։

—Հանրապետութեան նախագահը, երէկ, այցելութիւն տուաւ Սպանիոյ Քրիստինա մայր Թագուհիին։ Այդ տեսակցութեան մէջ որոշուեցաւ Ալֆոնս ԺԳ. Թագաւորին կողմէ մօտերս Բարիզ կատարուելիք ուղեւորութեան մը ծրագիրը։

— Արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ Քրիստինէ Թագուհիին ներկայացաւ. վաղը պիտի մեկնի։

—Գանատայի նախարարապետ Սըր Ուիլֆրիտ Լորիէ տեսակցութիւն մը ունեցաւ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէի հետ։

—Սոսիէ զօրավարը Կ. Պոլսէն Բարիզ ժամանեց։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պարսից Շահը պսակ մը դրաւ Վիքթորիա Թագուհիին գերեզմանին վրայ՝ Ուինտսորի մէջ։

ՊՐԻՒՍԷԼ.— Երէկ կատարուեցաւ Լուքաս Մէյէր զօրավարին մարմնոյն առժամեայ թաղումը Իքսէլի գերեզմանատան մէջ։ Արարողութիւնը շատ յուզիչ էր։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԻԲ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ 1902-1903

Վարժարանիս ԻԲ. տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ (1902) սեպտեմբեր 1ին։ Նորեկ աշակերտաց մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան օգոստոս 30ին եւ 31ին, իսկ դասերը կանոնաւորապէս կը սկսին սեպտեմբեր 2ին, Բշ. օր։

Թոշակաւոր գիշերօթիկ աշակերտաց ընդունելութեան համար վարժարանս ունի երկու տեսակ պայման։— Պէտք է վճարել.

Ա. Միանուագ մուտք՝ 3 օսմ. ոսկի։ Տարեթոշակ 20 օսմ. ոսկի։ Արձակուրդի տուրք 1 օսմ. ոսկի։ Բոլոր ծախքը վարժարանիս վրայ են։

Բ. առանց մուտքի, 12 օսմանեան ոսկի տարեթոշակ եւ 1 ոսկի արձակուրդի տուրք, պայմանաւ սակայն որ աշակերտաց ծնողք հոգան իրենց զաւակաց զգեստի, լօչկի, կարկատանքի, դասագրոց եւ դպրոցական այլ պիտոյից, մանձակալի եւ անկողնոյ, ինչպէս նաեւ դեղօրէից ծախքը, իսկ վարժարանս կուտայ սնունդ, ուսում եւ կը հոգայ լուացք, բժիշկ եւ այլ ծախքերը։

Ցերեկեայ թոշակաւորները պարտին վճարել 6 օսմ. ոսկի։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար, ծնողք կամ պաշտպանք կրնան դիմել Կ. Պոլիս, Պատրիարքարանը, կամ Կարին, վարժարանիս Տեսչութեան։— Յառաջիկայ տարի նոր հրաւիրակներ չպիտի ընդունուին. այդ մասին տեղի ունենալիք ո՛ եւ է դիմում առանց հետեւանքի պիտի մնայ։

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
Կարին 846 5—10

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Լաթաքիոյ կառավարիչ անուանուեցաւ Խումսի կառավարիչ Մահմուտ փաշա։

—Բ. Դրան խորհրդականներու անձնակազմին օգնական անուանուեցաւ Բարիզի իրաւաբանական համալսարանին շրջանաւարտներէն Ահմէտ պէյ։

—Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սըվազի Տէֆթէրխանէի Միւֆէթթիշ Աթաուլլահ էֆ.ի։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Ֆուատ պէյի կնոջ եւ երկրորդ կարգի՝ աղջիկներուն։

—Լիագաթի ոսկի շքանշանը՝ ոսկերչապետ Հարունէլի էֆ.ի եւ մաքսային վերատեսչութեան թարգմանութեանց անձնակազմին օգնական Ժաք պէյի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ.— Ուրբաթ օրուան կայս. ունկնդրութեան միջոցին Աւստրիոյ դեսպան Պառոն ֆոն Քալիչէ, իր ստացած հրահանգին համաձայն, Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր շնորհակալութիւնները մատոյց Վեհ. Սուլթանին՝ այն հոգածութեան համար, որով բարեհաճած էր Աւստրիոյ կայսեր ծննդեան տարեդարձին օրը պաշտօնատարներ ու զինուորական նուագածուներու խումբ մը ղրկել դեսպանատունը. նաեւ շնորհաւորական հեռագիր մըն ալ ուղղել Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Սապահ հետեւեալը կ'արտատպէ Ֆրանքֆուրթեր Ցայթունկէն՝ Կ. Պոլսէն գրուած.— «Ռուսիոյ հարաւային ծովեզերքներուն ռուս նաւաբաժնին հրամանատար Թիրթով ծովակալը չորեքշաբթի Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ՝ Ռուսիոյ կայսեր անունով յարգանքներ մատուցանելու Վեհ. Սուլթանին։ Թիրթով ծովակալին մասնաւորապէս Կ. Պոլիս ղրկուիլը ապացոյց մըն է այն բարեկամական զգացումներուն եւ յարգանքին զորս Ռուսիոյ կայսրը կը տածէ Վեհ. Սուլթանին համար։»

—Թիրթով ծովակալը երեք օր պիտի մնայ Կ. Պոլիս։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Շաբաթ օրը ծանուցինք թէ Հայտար Փաշայի բժշկական նորակառոյց վարժարանին բանալիները Վեհ. Սուլթանին պիտի մատուցուին։ Այդ բանալիները, երկու հատ, արծաթէ շինուած են. մէկը 75 դրամ ծանրութիւն ու 20 սանթիմէթր երկայնութիւն ունի. իսկ երկրորդը՝ 50 դրամ կը կշռէ եւ 15 սանթիմէթր երկայն է։ Բռնելու տեղին մէկ կողմը օսմ. զինանշանը փորագրուած է եւ միւս կողմն ալ սա տողերը.— «Միւէսսէսէսի Հազրէթի Խիլաֆէթբէնահիլէ օլարագ Հայտար Փաշայա ինշա օլունան Մէքթէպի Թըպպիէի Շահանէնին միւֆթահը տըր։ 19 աղուստոս 1318։» Այդ բանալիները, գեղեցիկ պահարաններու մէջ դրուած, հինգշաբթի օրը Սպարապետութեան յանձնուեցան՝ կայս. պալատ մատուցուելու համար։

ԲԱԼՈՒՄՊՕ ԾՈՎԱԿԱԼԸ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կայս. անձնական սպայակոյտին հրամանատար Շաքիր փաշա ու նաւային բարձրագոյն վարժարանին վերատեսուչ Հիւսնի փաշա Ֆուատ շոգենաւով Պէշիքա պիտի երթան, ուրկէ Միջերկրականի իտալական նաւաբաժնին հրամանատար Բալումպօ ծովակալը ու հետեւորդները դիմաւորելով, Կ. Պոլիս պիտի առաջնորդեն։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ դեսպանատան Սեզիա պահականաւը, վաղը, Տարանթօ կ'երթայ՝ դիմաւորելու Իտալիոյ դեսպան Մալասփինա մարքիզը որ Կ. Պոլիս կու գայ՝ Բալումպօ ծովակալին հոս գտնուած ատենը ներկայ ըլլալու։

ԽՌՈՎԱՐԱՐՆԵՐԸ.— Եղեռնադատ ատեանը ի բացակայութեան դատեց Լեւոն Չիչէքճեան անուն անձը որ իբրեւ խռովարար ամբաստանուած էր։ Ատեանը նկատելով որ այդ անձը Եգիպտոս փախած, խռովարարներու միացած եւ «Ֆէնի» ծածկանունով վնասակար թուղթեր հրատարակած է, դատապարտեց զայն մշտնջենական բերդարգելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու եւ ստացուածքներուն գրաւման։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.— Եգիպտոսի լրագիրները կ'ըսեն թէ քոլէրան կը նուազի Գահիրէի ու Մուշթայի մէջ, բայց միւս մասերուն մէջ կը ծաւալի։ Աղեքսանդրիայէն զատ Եգիպտոսի միւս նաւահանգիստներուն մէջ դէպք չէ պատահած։

—Գահիրէէն կը գրեն Տէյլի Մէյլի թէ քոլէրան վտանգիչ կերպով կը տարածուի Եգիպտոսի մէջ, վասն զի գիւղախումբերու մեծ մասը վարակուած է։ Տարիէթ գիւղախումբին միւտիրը հիւանդութեան ծագումը գաղտնի պահելով ճարակմանը պատճառ եղեր է։

—Ուրբաթ օրը Գահիրէի մէջ քոլէրայէ 23 դէպք ու 22 մահեր պատահեր են. միւս տեղերը 244 դէպք ու 185 մահ։

—Աղեքսանդրիոյ մէջ նոյն օրը երկու հոգի վարակուեր են ժանտախտէ՝ մէկը Սուտանցի ատաղձագործ մը եւ միւսը՝ սպանդանոցի պաշտօնեայ մը։

—Էյուպի Շէրպէթճի Մուսթաֆա Աղա վարժարանը տասներկու օրուան համար փակուեցաւ եւ հականեխումներ պիտի կատարուին, վասն զի ուսանողներէն մէկը ծաղկախտէ վարակուեր է եւ միւսն ալ կարմրախտէ։

—Սկիւտարի Դըրբըլի կողմը նախնական երկու վարժարաններ պիտի փակուին, ուսանողներուն միջեւ կարմրուկի դէպքեր պատահած ըլլալուն։

—Առողջապահական Խորհուրդը որոշեց որ Եգիպտոսէն մաքրանոցներուն ժամանող ուղեւորներուն ունեցած ուտելիքները, պտուղները եւ այլն բժիշկներու կողմէ քննուելով, ուտուելու անյարմար եւ առողջութեան վնասակար եղածները բնաջինջ ըլլան՝ մանաւանդ զանոնք պարունակող պարկերը ու զամբիւղները։

—Շաբաթ օրը Գահիրէի մէջ քոլէրայէ 21 դէպք ու 19 մահ պատահեր են։ Եգիպտոսի միւս մասերուն մէջ 230 դէպք ու 200 մահ։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 56,661,070 ղրուշի։

ՄԻՒԼՔԻԷԻ բարձրագոյն վարժարանին համար, ինչպէս յայտնի է, տարեկան քառասունըհինգ ուսանողներ կ'ընդունուին, մրցման քննութիւն կատարուելէ ետքը։ Գաւառներէն եկած շատ մը ուսանողներ այդ պատճառով չեն կրնար նոյն վարժարանը ընդունուիլ եւ կը պարտաւորուին տարի մը սպասել։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ Միւլքիէի բարձրագոյն վարժարանին հաստատման նպատակն է կարող պաշտօնատարներ հասցնել երկրին համար, որոշեց որ ընդունելիք ուսանողներուն նկատմամբ առանց որոշ թիւ մը սահմանելու, երկրորդական վարժարաններէն վկայական ունեցողները ընդունուին։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԷՆ շաբաթ օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ անձրեւներու հետեւանքով պատահած ողողումներէն երկաթուղիի գիծերուն 191, 192 եւ 181րդ քիլոմէթրերու կամուրջները շատ վնասուած ըլլալով, պաշտօնեաներ ղրկուեր են քննութիւն կատարելու համար. այդ պատճառաւ նոյն օրը Մանաստըրէն Սէլանիկ երթալիք կառախումբը ճամբայ չէ ելեր։

ՄԱՀՄՈՒՏԻԷ հաշուոյն Դանուբի նաւաշինարանին մէջ շինուելիք երկու շոգենաւերը, կնքուած պայմանագրութեան համաձայն, յառաջիկայ ապրիլին պիտի յանձնուին։ Իւրաքանչիւրը պիտի ունենայ 180 ոտք երկայնութիւն, 22 լայնութիւն եւ ժամը 14 հանգոյց արագութիւն։ Շոգենաւերուն իւրաքանչիւրին գինն է 12,000 անգլիական ոսկի։ Ատոնք Կ. Պոլիս գալէ ետքը մասնագէտներու կողմէ պիտի քննուին եւ եթէ արագութիւնը կէս հանգոյց պակաս ըլլայ, շոգենաւերը նաւագործարանին պիտի վերադարձուին։ Շոգենաւերուն մէջ ելեկտրական լոյս պիտի գործածուի։

ԱՀՄԷՏ ԱԼԻ ՓԱՇԱ.— Կայս. Թիկնապահ եւ օտարազգի հիւրերու արարողապետ Ահմէտ Ալի փաշա շաբաթէ մը ի վեր ինֆլուէնզայէ կը տառապի։

ՊՐԻՒՍԷԼԻ օսմ. հիւպատոսը՝ իբրեւ կայս. կառավարութեան պատուիրակ, ներկայ պիտի գտնուի Օսթանտի մէջ Պէլճիքայի կառավարութեան հովանաւորութեանը տակ գումարուելիք առեւտրական ու արհեստագործական համաժողովին։

ՀԱՑԵՐԸ.— Քաղաքապետութիւնը նկատելով որ զանազան տեղեր օրինական կշիռէն պակաս եւ ստորին տեսակ ալիւրէ շինուած հացեր կը ծախուին, ինչ որ տեղական ալիւրի գործածութեան արգելք կ'ըլլայ, գրեց թաղապետական շրջանակներուն որ այդ զեղծման առաջքը առնուի։

ԽԱԼԻԼ ԽՈՒԼՈՒՍԻ ԷՖ. դատական քննիչ Պաղտատի, Պասրայի ու Մուսուլի նահանգներուն, ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ ըլլալով, Պաղտատի մէջ մեռեր է։

ԿԵՂԾ ԲԺԻՇԿ.— Քաղաքապետութեան տեղեկագրուեցաւ թէ Պոլսոյ Ֆաթիհի կողմը Պէօյիւք Գարաման թաղի Սամալը խանին մօտ Ջէնկէլապէտին անուն Պարսիկ մը առանց վկայականի բժշկութիւն եւայլն կ'ընէ, պարզամիտներ խաբելով. նաեւ հնակարկատ Հայ մը, որ խոյլ ունի, իր տանը մէջ կը դարմանէ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ թարգմանիչ Թէվֆիգ Ամիր պէյի տիտղոսը «Թարգմանութեանց դիւանի տեսուչ»ի բարձրացաւ։

ՌԱՍ ՄԱՔՔՕՆԷՆ թէեւ Երուսաղէմ պիտի երթար, սակայն ետ կեցեր է այդ գաղափարէն, վասն զի Լոնտոնէն դարձին Բոռ-Սայիտ պիտի հանդիպի, եւ ինչպէս յայտնի է, Եգիպտոսի ժամանումները, քոլէրային պատճառաւ, քարանթինայի ենթարկուած են։

ՏՈՔԹ. ՏԻՒՐԻՆԿ ՓԱՇԱ, որ Գատըքէօյ կը գտնուի, քաղաքէն դուրս ձիով պտոյտ կատարած ատեն, ձիէն ինկեր ու գլուխէն թեթեւապէս վիրաւորուեր է։

ՍԸՎԱԶԻ կեդրոնական գաւառին Պիւնեանը Համիտ գաւառակին Դըզըլվիրան գիւղին մէջ յուլիս 14ին յորդառատ անձրեւ տեղալով հեղեղներ գոյացեր են։ Երկու սեւ ութ հոգի խեղդուեր, վեց տուներու կարասները ու սրմոտքները բնաջինջ եղեր են եւ քսան տուներու ալ միայն կարասները ոչնչացեր են։ Տասներեք սարաւեղներ, 225 ոչխարներ, տասը փեթակներ, քսան կովեր, չորս էշեր եւ այլն ոչնչացեր են։ Հինգ տուներ մասամբ փլեր եւ զանազան քանակութեամբ արմտիքներ ոչնչացեր են։ Կարօտեալներուն օգնելու համար հրահանգ տրուեր է պէտք եղած տեղերը։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Ամասիոյ Կիւմիւշ Հաճիքէօյ գաւառակի Համամէօզի եւ Կէօնչէրի գիւղէն հինգ աւազակներ ու անոնց պետը՝ վաղեմի չարագործ ու մարդասպան Ալի, որոնք բաւական ատենէ ի վեր կ'ասպատակէին, իրենց զէնքերով ձերբակալուեր ու դատական պաշտօնեաներուն յանձնուեր են։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Ծանուցուեցաւ թէ Կալաթիոյ ատաղձի վաճառական Իֆբուլօղլը Արիսթիտի 400,000 ֆր.ի պարտքով փախեր է։ Իգտամ կ'իմանայ թէ առնելիքատէրներէն Պոյաճըօղլը Ռուբէն ու Մանոլ Կ. Պոլիս եկած են՝ փախստականը գտնելու։ Եվրաիւօղլըի այդ ընթացքը պատճառ եղեր է Կալացի հրապարակին վրայ առեւտրական վարկին վնասուելուն։

Պ. ՆԱՈՒՍ.— Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհուեցաւ Պարսկաստանի մաքսատանց ու նամակատանց ընդհանուր վարիչ Պէլճիքացի Պ. Նաուսի որ Կ. Պոլիս կը գտնուի։

—Ուրբաթ օրը, Պ. Նաուս, Պարսից դեսպանին հետ, պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ Յունաց Պատրիարքը սա հեռագիրը ուղղեց Անգլիոյ Էտուարտ Թագաւորին.

«Աստուած որ Ձեր Վեհափառութիւնը իր ժողովուրդին պարգեւեց կատարելապէս քաջառողջ, մեծութեան եւ փառաւոր ու օգտակար յառաջդիմութեան թագաւորութիւն մը պարգեւէ թէ՛ բրիտանական մեծ ազգին եւ թէ ամբողջ աշխարհի համար։ Այդ աղերսն էր զոր այսօր, թագադրութեան առթիւ, Աստուածային Նախախնամութեան մատուցի Եգիպտոսի բոլոր Օրթոտոքսներուն հետ պաշտօնապէս կատարուած գոհաբանական աղօթքի մը մէջ։ Կը խնդրեմ Ձեր Վեհափառութենէն որ հաճի ընդունիլ անկեղծ շնորհաւորութիւններս, ինչպէս նաեւ Աղեքսանդրիոյ Սուրբ Եկեղեցիին մաղթանքները։»

Էտուարտ Թագաւորին քարտուղարը սա հեռագրով պատասխանեց Աղեքսանդրիոյ Պատրիարքին.

«Թագաւորը իր անկեղծ շնորհակալութիւնները կը յայտնէ՛ Ձեր շնորհաւորական համակրելի հեռագրին համար։»

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Երեքշաբթի օրը Իզմիր հասեր են վաթսուն իսլամ գաղթականներ։

ԳԱՐԱՔԷՕՅԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ.— Ծովային նախարարութիւնը առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան յանձնեց Գարաքէօյի կամուրջին վերաշինութեան յատակագծերը։ Հանրօգուտ շինութեանց մասնագէտներու Խորհուրդը վաւերացուց զանոնք։ Կամուրջին լայնութիւնը պիտի աւելնայ։ Շիրքէթի ու Մախսուսէի շոգենաւերուն ուղեւորները շոգենաւ մտնելու եւ կամ անոնցմէ դուրս ելլելու համար աւելի դիւրութիւն պիտի վայելեն։ Մասնագէտներու Խորհուրդը կարգ մը անպատեհութիւններ մատնանիշ ըրաւ։ Յայտարարեց թէ քարափները շինուելէ առաջ կամուրջին երկայնութիւնը թոյլ կու տար որ Շիրքէթի ու Մախսուսէի շոգենաւերը աւելի դիւրութեամբ մօտենան, մինչդեռ հիմա անոնց յատկացուած շեղ կամ ուղղահայեաց նաւամատոյցները դժուարացուցած են այդ պարագան։ Միւս կողմէ քարափին մօտեցած նաւերն ալ կը նեղուին այդ շոգենաւերուն մօտենալէն։ Խորհուրդը հարկ կը տեսնէ որ քարափներուն եւ այդ նաւամատոյցներուն միջեւ հեռաւորութիւնը 30-40 մէթր ըլլայ փոխանակ 18ի։ Խորհուրդը նաեւ կ'ըսէ թէ կամուրջին շոգենաւերը երթալիք կամրջակներուն թիւն ալ բաւական չէ։ Խորհուրդին այդ տեսութիւնները ծովային նախարարութեան պիտի հաղորդուին՝ ըստ այնմ հարկ եղած փոփոխութիւնները ընելու համար։

ՀԱՆՐԻ ՊԷՅ.— Կառավարական պաշտօնեաներու ամսաթոշակը թէեւ իրենց պաշտօնատեղին ժամանած օրէն կը սկսի, սակայն Մարսիլիոյ օսմ. ընդհանուր հիւպատոս Հանրի պէյ աչքի հիւանդութեան ենթարկուած եւ հետեւաբար օրինաւոր պատճառ մը ունեցած ըլլալով, կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ անոր հինգ ամսու տասը օրուան թոշակէն, իր տեղը փոխանորդաբար պաշտօնավարողին յատուկ մէկ չորրորդը զեղչուելով, մնացածը շնորհուի Հանրի պէյի։

ՋՈՒՐԻ ՍՊԱՌՈՒՄԸ.—Լէքթիւռ բուռ Թուս դրական հանդէսը Եւրոպայի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ ջուրի սպառման վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ Կ. Պոլսոյ մէջ մարդ գլուխ օրական 15 լիդրա ջուր կը սպառի, բայց, ինչպէս Իգտամ ալ իրաւամբ դիտել կու տայ, այդ թիւը սխալ է, վասն զի կարելի է ըսել թէ Կ. Պոլիս աշխարհի ամէնէն աւելի ջուր սպառող քաղաքն է։ Տէրքոսի ջուրի Ընկերութեան անօրէնէն առնուած տեղեկութեան մը նայելով, ջրամբարներէն ու Տէրքոսի լիճէն օրական 20 միլիոն լիդրա ջուր կը հոսի Կ. Պոլիս։ Սկիւտարը, Գատըգիւղը ու Վօսփորը հաշուի մէջ չառնելով, միւս տեղերուն բնակիչներուն թիւը եթէ 800,000 ենթադրուի, օրական սպառումը 25 լիդրա կ'ըլլայ մարդ գլուխ։

Բ. ԴՈՒՌԸ, ծովային նախարարութեան մէկ տեղեկագրին վրայ, հրահանգ տուաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին քարտէս մը պատրաստել՝ Ոսկեղջիւրի երկու եզերքներուն շէնքերուն համար որոնց շատերը իրենց օրինական սահմանը անցնելով նաւահանգիստին մէջ յառաջացած են։ Ատոնցմէ արտօնութիւն չունեցողները վար պիտի առնուին.

ՎԱՐ ԴՐՈՒԱԾ ԴԵՂԵՐ.—Իգտամ կ'իմանայ թէ Լոնտոնէն Տիմիթրի Մէզիքի անունով եկած 60, Էքսէրճիօղլըի՝ 84 եւ Էրնէսթ Ֆրէրի՝ 60 սրուակ մանեզի քալսինէները քննուելով հաստատուեր է թէ օտար նիւթեր կը պարունակեն. հետեւաբար մաքսատան մէջ վար դրուեր են. Նաեւ վար դրուած են հետեւեալ դեղերը.— Դեղագործ Բանզիւքի անունով Մարսիլիայէն բերուած 12 շիշ տրաժէ ժէլինօ ու 20 արաժէ քոնեէ, որոնք անիլինով ներկուած են։ Գասապեան անունով Մարսիլիայէն բերուած 10 տուփ քրէմ տը պիզմուէթ, որոնց մէջ քլօրիւր խառնուած է։ Լոնտոնէն Նշանեան անունով բերուած 6 շիշ սիթրաթ տը մանեզի որ ասիտ սիթրիքի տեղ ասիտ թարթրիքով պատրաստուած է։

ՍՐՃԱՐԱՆՆԵՐԸ ՈՒ ԳԱԶԻՆՈՆԵՐԸ.— Ոստիկանութեան նախարարը նկատելով որ շատ մը սրճարաններ գիշերները բաւական ուշ ատեն բաց կը մնան, ինչ որ կարգ մը անտեղութեանց պատճառ կ'ըլլայ, հրամայեց որ բոլոր սրճարանները գիշերուան ժամ 3ին գոցուին. իսկ մինչեւ առտու բաց մնալու սահմանուած սրճարաններն ալ ժամ 5ին։

—Ոստիկանութեան նախարարը նկատելով որ Ֆէնէրի Գըլ Պրունը գազինոյին մէջ նուագածութիւն ընող աղջիկներու խումբը կարգ մը խայտառակութեանց պատճառ կ'ըլլայ, հրամայեց արգիլել անոնց նուագածութիւնը։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ Նամրէվան գաւառակի Շէքէրլի գիւղէն Պայրամօղլը Մուսթաֆա որ իբրեւ ոճրագործ Էրզրումի մէջ բանտարկուած ըլլալով փախած էր, ձերբակալուեր ու յանձնուեր է դատական պաշտօնեաներուն։

ԻՒՇԱՔԻ մէջ տասնըհինգ օրէ ի վեր տիրող տաքերը հարիւրին քսան համեմատութեամբ վնասեցին խաղողին բերքին։

ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԻ վերատեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Գարաքէօյի կամուրջը ասկէ վերջը գիշերները ժամ 5ին պիտի բացուի, նաւերու անցքին համար։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ.— Մեծ-Եպարքոսը գրեց ձեռնհաս պաշտօնարանին տեղեկագրել թէ Կ. Պոլսոյ մէջ հիմնուելիք ատամնաբուժական վարժարանը ո՛ւր պիտի հաստատուի, ի՛նչ պայմաններով ուսանողներ պիտի ընդունուին, դասաւանդութիւնները ի՛նչ կերպով պիտի կատարուին եւ ուսուցիչները որո՛նք պիտի ըլլան։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանը որոշեց դեղագործ Էրքէզլիատիէն՝ երեք, Մէզիքիէն՝ չորս եւ Մէհմէտ Քեազիմ էֆ.էն ալ տասնըհինգ ոսկի տուգանք առնել, աւրուած դեղեր ունենալնուն համար։

ԴԻԱԿ ՄԸ.—Երէկ ժամ 3ին Ղալաթիոյ քարափէն մարդու դիակ մը գտնուեցաւ։ Քննութիւն կատարուելով հաստատուեցաւ որ 20—25 տարեկան քրիստոնեայի մըն է։ Բաւական ատենէ ի վեր ծովը մնացած էր, վասն զի ձուկերը կերած էին անոր երեսը ու մարմնոյն ուրիշ մասերը եւ դիակն ալ կը հոտէր. հետեւաբար ո՛վ ըլլալը կարելի չեղաւ ստուգել։ Մարմնոյն վրայ վէրք չըլլալով, հասկցուեցաւ թէ ծովը իյնալով խեղդուած է։

ՅՈՒՍԱՀԱՏՆԵՐ.—Պոլսոյ Ձէյրէք Թաղին մէջ, երէկ, Մուսթաֆա անուն երիտասարդ մը, 22 տարեկան, ռեվոլվէրով ինքզինքը զարկաւ. կապարը պորտէն մտնելով ներսը մնաց։ Մուսթաֆայի կեանքը վտանգի մէջ ըլլալով, հիւանդանոց տարուեցաւ։

—Մախսուսէի 20 թիւ շոգենաւը, երէկ իրիկուն ժամ 11ին, Պուրկազ կղզէն ճամբայ ելած ատեն, յոյն աղջիկ մը՝ Մառի անուն, ինքզինքը ծովը նետեց, բայց շուտով ազատուեցաւ։

—Բերայի Այնալը Չէշմէ Թաղը բնակող Աքէլիասի անուն անձ մը՝ 45 տարեկան որ փաստաբան Վասիլաքիի սպասաւորն է, երէկ իր տանը մէջ ածելիով իր կոկորդը կտրեց։ Տնեցինները իմանալով հիւանդանոց փոխադրեցին։ Շարժառիթը կարօտութիւնն է։

ԹԱԹԱՎԼԱՅԻ մէջ Նպարավաճառ Նիքօլի, առջի օրը, 11 տարեկան յոյն աղջիկ մը, շաքար տալու պատրուակով խանութէն ներս առաւ ու պատիւը բռնաբարեց։ Աղջիկը լալով ծնողքին դիմեց որոնք քննութիւն կատարելով հաստատեցին թէ, այդ պարագայէն զատ, աղջիկը նաեւ վարակուած է Նիքօլի ունեցած ափրոդիտեան ախտէն։ Նպարավաճառը փախած է։

ԳԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ մէջ Թուրք կին մը վիժելու համար դեղ առած ըլլալով, դեղը իր ազդեցութիւնը ըրաւ, բայց ինք ալ քիչ ետքը մեռաւ։

ԲԻԼԶՆԵՐԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԳԱՐԵՋՈՒՐ.— Պ.Պ. Տէմէթրաքօբուլօ եղբարք եւ Ընկ.ը, նոտարական պաշտօնագրի մը համաձայն, որ վաւերացած է աւստրիական հիւպատոսարանին կողմէ, Կ. Պոլսոյ եւ շրջականերուն մէջ միակ գործակալը եղած են «Բիլզնէր Կէնոսէնշաֆթ—Պրաուէրի» համբաւաւոր գործարանին գարեջուրին։ Յայտնի է թէ, Բիլզնէրի ճշմարիտ գարեջուրը, որ այնքան գնահատուած է ըմպելիք ճանչցողներու կողմէ, իր ախորժելի համէն զատ առողջապահական ըմպելի մըն է, ինչպէս յայտարարած են բժշկական հեղինակութիւններ։ Աւելցնենք թէ իր գնին աժանութիւնը դիւրամատչելի կ'ընէ զայն գարեջուրի սիրահարներուն։ Ռէօմիւրի 15 աստիճան ջերմութեան տակ իր յատկութիւններէն եւ ո՛չ մէկը կը կորսնցնէ։ Հանրութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք զգուշանալ Բիլզնէրի ուրիշ կարծեցեալ վաճառանիշերէ, որոնք օտարոտի են։ Առաջին անգամն է որ Բիլզնէրի ճշմարիտ գարեջուրը կը ներածուի մայրաքաղաքիս մէջ։
10—26

VIN DE PEPTONE

Բեբթօնը առաջին կարգի եզան միսի յատկութիւն ունի, որ բեբթօնի կողմէ կը լուծուի ու կ'իւրանայ։ Վէն տը Բէբթօն տը Շաբոթոյի մէջ բեբթօնին հետ խառնուած է այնպիսի լաւ գինի մը, որ սնընդառութիւնը հանդուրժելի կ'ընէ նոր ապաքինողներուն, անարիւնութենէ եւ ստամոքսի ցաւէ ու անմարսողութենէ տառապողներուն համար։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ուսումնական Խորհուրդին անդամները, այս առտու, Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ գումարուելով զբաղեցան կրթական քանի մը գործերով։

—Սանասարեան վարժարանի տեսչութեան անդամ Սթուլեան էֆ. յառաջիկայ չորեքշաբթի մայրաքաղաքէս կը մեկնի, իր պաշտօնատեղին՝ Կարին դառնալու համար

—Օրթագիւղի Թաղ. Խորհուրդին համեմատական մնացած վեց հոգիներու ընտրութիւնը կատարուեցաւ երէկ։ Յարութիւն Չէքի էֆ. շահեցաւ 72 քուէ, Մկրտիչ էֆ. Գաղանճեան՝ 64 եւ Առաքել էֆ. Համամճեան 61։ 250 քուէարկուներէն 113ը միայն մասնակցած էին, ինչ որ կը նշանակէ թէ թաղեցի ընտրողները կէս առ կէս ձեռնպահ մնացած էին։ Օրթագիւղի Թաղ. Խորհուրդը նախորդ շաբթուն կատարուած ընտրութիւնով, սապէս ամբողջացաւ.— Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան, Խաչիկ էֆ. Սրվաճեան, Միհրան էֆ. Խանճեան, Լեւոն էֆ. Յակոբեան, Յարութիւն Չէքի էֆ., Մկրտիչ էֆ. Գաղանճեան եւ Առաքել էֆ. Համամճեան։ Ընտրութեան տեղեկագիրը պատրաստուած ըլլալով պիտի ղրկուի Պատրիարքարան։

—Կարսի մէջ հայ եկեղեցի մը շինելու գործը ի գլուխ պիտի ելլէ մօտ ժամանակի մէջ։ Անցեալ տարի, բարեգործ Ռուսահայեր գետին մը նուիրեր են այդ նպատակաւ։ Այն ատեն մասնաժողով մըն ալ կազմուած էր, գնելու համար այդ գետնին կից գտնուող հողերը. ուստի 1500 րուպլիով գներ է այդ հողերը։ Մասնաժողովը ցարդ 2000 րուպլի հաւաքած է, եկեղեցիին շինութեան համար։ Շինութեան վերաբերեալ պաշտօնական գործողութիւններն ալ վերջացած եւ ի մօտոյ պիտի ձեռնարկուի եկեղեցիի կառուցման։ Ասկէ առաջ, 1887ին, Երեւանի թեմակալ Տ. Սուքիաս եպիսկ. Կարս այցելած ատեն Աղուանեան եպիսկոպոսին հետ ձեռնարկեր է եկեղեցիի մը շինութեան, որ ռուս ճարտարապետի մը յանձնուելով ձգձգուեր է ատեն մը. յետոյ ուրիշի մը յանձնուեր է գործը, պայմանով որ Ռուսաց եկեղեցիին մօտ չըլլայ։ Վերջապէս պաշտօնական քննութիւն կատարուելով՝ որոշուեր է այդ հողին վրայ հայ եկեղեցիի մը շինութիւնը չարտօնել։

—Դերջանի Առաջն. Փոխանորդ Մակար վարդապետ, Վարդավառի օրը, Ս. Դաւթի եւ Ս. Կարապետի վանքը երթալով պատարագեր է։ Տ. Մակար վարդապետ վանքին նորոգութեան ձեռնարկեր է. առայժմ քանի մը սենեակներ միայն պիտի շինուին։ Նորոգութեան գործին հսկելու համար հոգաբարձութիւն մը պիտի կազմուի։

— Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը բժշկական խնդրոյն համար, որուն նկատմամբ քանի մը անգամ գրեցինք, իր որոշումը տալով յարմար դատեր է որ վիրաբուժական ու ներքին հիւանդութեանց ճիւղերու օգնական բժիշկները իրարու հետ պաշտօնին փոխանակեն, բայց վիրաբուժական ճիւղին օգնական բժիշկ Տօքթ. Բարաղամեան էֆ. այդ փոփոխութեան չհամակերպելով հրաժարական տուեր է։

—Հայ-Հռոմէականաց Ս. Պատրիարքը ուրբաթ օրը Մեծ Կղզի երթալով այցելութիւն տուաւ պալատական նուիրակ Տ. Պոնէթիի ու Բերայի Նոտար Նասիմ էֆ.ի։ Ն. Սրբազնութիւնը իրիկուան Բերա դարձաւ։

—Թէոդոսիայէն տրուած տեղեկութեան նայելով, այդ քաղաքը հիւր կը գտնուի Պ. Ամիրջանը, որ քանի մը նուագահանդէսներ պիտի տայ։ Յունիս 29ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տօնին օրը, եկեղեցիին մէջ երգեր է Պ. Ամիրջան. մեծ բազմութիւն ներկայ գտնուեր է։

—Չէյթունի եւ իր Վիճակներուն Առաջն. Փոխանորդ Կարապետ Ա. քահանայ Երկանեան օգոստոս 3ին Էլպիսթան գացեր եւ հոն այցելութիւն տուեր է տեղւոյն գայմագամ Սիւլէյման պէյի ու հայ երեւելիներուն։

—Յովսէփ Թումաեան ռուսահայ մեծահարուստ վաճառականը յուլիս 26ին մեռեր է Պաքուի մէջ։ Հանգուցեալին որդին՝ Պ. Գերասիմ, Պարսկաստանի եւ Հնդկաստանի Առաջնորդին խնդրանքին վրայ, 10,000 րուպլի նուիրեր է, նոյն թեմին Առաջնորդարանին համար տպարան մը գնելու։

—Վանայ Յայնկօյաններու եկեղեցին շինուած ատեն ոմանց կողմէ փափագ յայտնուեցաւ մատուռ մըն ալ շինել եկեղեցիին կից։ Ժողովուրդը երկու խումբի բաժնուելով՝ անհամաձայնութիւն տիրեց ատեն մը, մինչեւ որ Հայրապետական կոնդակ մը եկաւ, արտօնող մատուռին շինութիւնը։ Արդ, Տ. Սահակ եպիսկոպոս Էջմիածին գտնուած ատեն, Ս. Հայրապետէն տեղեկացեր է թէ Ն. Ս. Օծութիւնը իրազեկ չէ այդ կոնդակին, որով երեւան ելեր է թէ կոնդակը կեղծ է։ Խարէն էֆ. Խրիմեան կարգ մը կարգադրուած թուղթերու մէջ տեղաւորելով այդ թուղթը, ստորագրել տուեր է Ս. Հայրապետին։

ՏԻԵԶԵՐՔ ԵՒ ԻՐ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ
(L'univers et Sa formation)
Գործ՝ ՏՈՔԹ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆԻ

Թարգմանեց ի Հայ
ՍԱՀԱԿ Վ. ՕՏԱՊԱՇԵԱՆ
ՓՈԽ-ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍԵՎԱԶԻ
Գիտական լուրջ գործ, պատկերազարդ
ընտիր տիպ
ԲՈՎԱՆԴԱԿ ՀԱՍՈՅԹԸ ՍԵՎԱԶԻ ՈՐԲԱՆՈՑ-ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՅԱՏԿԱՑՈՒԱԾ Է
Գին 10 ղրուշ
(Կեդրոնատեղի, Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի արհեստանոցի սենեակը, Մեծ-Նոր խան)։ 2—3

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ԿՄՈՒՆՏԷՆ, 24 օգոստոս.— Վիւրթէմպէրկի Մարկարիթա դքսուհին, Ֆրանսուա-Եօսէֆ կայսեր եղբօր աղջիկը, որուն փորին մէջ օգոստոս 22ին վիրաբուժական գործողութիւն մը կատարուեցաւ, այս իրիկուն մեռաւ։

ՔԻԼ.— Հայնրիխ իշխանուհին հարսանիթէ կը տառապի։

ԲԱՐԻԶ.— Սպանիոյ մայր Թագուհին մեկնեցաւ հարաւային ճեպընթացով։

—Պաշտօնական վիճակագրութիւններու նայելով, նահանգային 57 Խորհուրդներ շնորհաւորական ուղերձներ ղրկած են կառավարութեան։ Տասներեքը փափաք յայտնած են որ միաբանական վարժարանները վերաբացուին։ Ուրիշ տասներեք Խորհուրդներ ալ մերժած են՝ այդ կարգի փափաքներ։ Երկու Խորհուրդներ փափաք յայտներ են ուսուցման ազատութեան մասին. երեքն ալ մերժած են այդ կարգի փափաքներ։ Չորս Խորհուրդներ համամիտ չեն գտնուած կրօնական վարժարաններու փակումին եւ հինգն ալ մերժած են այդ որոշումը։

ՉԷԹԻՆՆԷ.— Այս տեղի ռուս դեսպան Պ. Վլասով Թէհրան փոխադրուեցաւ։ Կ. Պոլսոյ ռուս դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Սթէկլով Չէթիննէի դեսպան պիտի կարգուի։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 24 օգոստոս.— Արքայական զբօսնաւէն առնուած լուրերու նայելով Ալեքսանտրա Թագուհին թէեւ շատ յոգնած է, սակայն վիճակը ծանր հանգամանք չունի։ Էտուարտ Թագաւորը միշտ քաջառողջ է։

—Անգլիոյ կառավարութիւնը որոշեց 40,000 հոգիի սահմանափակել Թրանսվալի բանակին թիւը։

ԲԱՐԻԶ.—Սպանիոյ մայր Թագուհին, այսօր, Բարիզէն ճամբայ ելաւ։ Ամէն կողմ համակրութեամբ ընդունուեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բարեյօյսի մէջ նոր Խորհրդարանին ընտրութիւնները տեղի ունենան զինուորական օրէնքին վերցուելէն անմիջապէս ետքը։

ԲԱՐԻԶ.—Ուաշինկթընի ֆրանսական դեսպան Պ. Ժիւլ Քամպօն նոյն պաշտօնով Մատրիտ պիտի փոխադրուի։

ՈՒԹՐԷԽԹ.—Պոէր զօրավարները ժողովրդեան խուռն բազմութեան մը կողմէ համակրութեամբ ընդունուեցան կայարանին ու քաղաքին այն փողոցներուն մէջ, ուրկէ թափօրը անցաւ եւ գնաց Պ. Քրիւկէրի բնակարանը։ Կայարանին մէջ հարաւային Ափրիկէի հոլանտական Ընկերութեան կողմէ Տէլութէր բրոֆէսէօրը եւ ուրիշ ատենապաններ բարի գալուստ մաղթեցին պոէր զօրավարներուն որոնք երբ կայարանէն դուրս ելան, ժողովուրդը երգեց Թրանսվալի ազգային երգը։

—Պոէր զօրավարները, այս իրիկուն, Լա Հէյ ուղեւորեցան։

ՊՐԻՒՍԷԼ.—Երէկ իրիկուն Պոէր զօրավարները Անգլիա գտնուող իրենց բարեկամներէն զանազան հեռագիրներ ստացան, որոնց հետեւանքով ետ կեցան Պէլճիքայի ու Հոլանտայի մէջ շրջան մը ընելու գաղափարէն։ Վերջին որոշման մը համաձայն, պոէր զօրավարները Պրիւսէլէն ուղղակի Լոնտոն պիտի երթան։ Կ'ըսուի թէ պոէր զօրավարները, Անգլիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ իրենց հրապարակախօսութեանց սկսելէ առաջ, գաղթային նախարարին պիտի ներկայանան։ Իրազեկ շրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ պոէր զօրավարները հարաւային Ափրիկէի Խորհրդարանին պիտի անդամակցին եւ թէ գաղթային նախարարին հետ պիտի բանակցին՝ նոր գաղթավայրերուն ապագայ ինքնօրինութեանը վրայ։ Տէվէթ զօրավարը գրեթէ աւարտեց պատերազմին վրայ գրած գիրքը։ Պոթա ու Տըլարի ալ անոր յառաջաբանը պիտի գրեն։

—Լուքաս Մէյէրի յուղարկաւորութեան պատրաստութիւնները գաղտնի կը պահուին, վասն զի կը վախցուի թէ մի գուցէ ժողովրդեան կողմէ Անգլիոյ դէմ եղած արտայայտութիւնները արգելք ըլլան զօրավարներու պաշտօնին։

—Պոէր զօրավարները այնքան զբաղած են որ չեն կրցած ընդունիլ կարգ մը պոէր փախստականներ, որոնք խնդիրքներ ունին ներկայացնելիք։

ՍԷՆԹ-ԷԼԷՆ.—Բրոնեէ զօրավարը եւ 997 պոէր գերիները երբ դէպ ի հարաւային Ափրիկէ ճամբայ ելան, տեղացիները համակրութեամբ ողջերթ մաղթեցին Պոէրներուն որոնք բաւական բարեկամ շահած էին կղզիին մէջ։

ՀՈՆԿ-ՔՈՆԿ.— Կէս-պաշտօնապէս կը հաստատուի այն լուրը թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը Մաքաոյի մօտ գետին մը գնած է, ուր ապաքինարան մը պիտի հաստատէ։

ՇԱՆԿԱՅ.—Հան-Քէուէն այսօր ստացուած պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Հու-Նանի նահանգին մէջ անկարգութիւններ գործուած են քրիստոնեաներուն դէմ։ Երկու միսիոնարներու՝ Պ. Լէվիս ու Պ. Պրիւսի համար թէեւ կ'ըսուի թէ սպաննուած են, սակայն այդ լուրը տակաւին հաստատուած չէ։

—Բաւանկ-Սիի նոր կուսակալ Եուանչի-Զուան հրաման տուեր է մահուամբ պատժելու Բանկ-Եու-Ֆէն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պարսից Շահը Լոնտոնէն ճամբայ ելաւ դէպ ի Բորթսմաութ, Վիքթորիա-էնտ-Ալպէրթ զբօսնաւին մէջ այցելութիւն տալու Էտուարտ Թագաւորին։ Կալլէսի իշխանը կ'ընկերանար Պարսից Շահին։ Արքայական զբօսնաւը Բորթսմաութի եզերքին մօտեցաւ, Շահին ժամանելէն մէկ ժամ առաջ։ Էտուարտ Թագաւորը նաւին վերնայարկը նստած կը սպասէր, ծխելով եւ այդ միջոցին իր ներկայութեան ընդունեց Բորթսմաութ գտնուող անգլիական մարտանաւերու հրամանատարը եւ Բորթուկալ-Տոմ-Բարլոս մարտանաւին հրամանատարը։ Քիչ վերջը Էտուարտ Է. ցամաք ելաւ. ժամ մը յետոյ հասաւ Պարսից Շահը՝ շոգեկառքով։ Էտուարտ Է. սիրալիր կերպով ողջունեց Շահը եւ երկուքն ալ զբօսնաւ գացին. այդ միջոցին թնդանօթներ կ'արձակուէին։ Սեղանէն ետքը Անգլիոյ Թագաւորը, Թագուհին ու Շահը խմբովին լուսանկարուեցան. յետոյ զանազան խումբեր որոնց մէջ կային Կալլէսի իշխանը, Վիքթորիա իշխանուհին, Քոնոթի Արթուր իշխանը եւ անգլիական ու պարսկական պաշտօնատարներ։ Շահին հագուստները ադամանդներով ծածկուած էին։ Ճաշէն ետքը Շահը ուզեց քիչ մը քնանալ, բայց դժբաղդաբար ժամանակ չկար։ Կէս օրէն չորս ժամ ետքը Էտուարտ Թագաւորը նորէն ցամաք առաջնորդեց իր հիւրը։ Առջեւէն կ'երթար Շահին սենեկապետը որ ստէպ ետ դառնալով կը բարեւէր իր վեհապետը։ Վակոնին դրան առջեւ Էտուարտ Է. քանի մը վայրկեան տեսակցեցաւ Շահին հետ եւ մեկնելու միջոցին անոր ձեռքը սեղմեց սիրալիր կերպով։

— Անգլիոյ Թագաւորը Ս. Միքայէլի եւ Ս. Գէորգի պատուանշանին մեծ խաչը նուիրեց Պարսից շահին։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 10 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	31	13
Ամէնէն բարձր գին	»	31	23 1/2
Ամէնէն վար գին	»	31	14 1/2
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	ֆր.	116	75
Ամէնէն բարձր գին	»	117	75
Ամէնէն վար գին	»	116	12

ԲԱՑՈՒՄ 12 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Բ. Կ.	31	25
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	117	—
Շիրքէթի Խայրիէ		27	40
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3	75
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	45
» ժուիսանս		1	40
» պարտաթուղթ		495	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		496	—
Թրանսվալ		153	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		263	—
Լավրիոմ		80	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	37
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	71 1/3
» » » չէք	»	22	70
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիօր.	21	70

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	26
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	—
Քրիմից	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալիք	»	102	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 23 Օգոստոս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		95	18
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.		54	75
» » » Գ. բաց.		28	50
» » » Դ. գոց.		28	50
Օսմանեան Պանքա		12	37
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		41	—
» Մոնոբօլ		43	—
Պուլկարական 1888		91	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		109	12
Տօմինիալ		106	—
Թրանսվալ		6	12
Այտին երկաթուղի		14	50
Փոխառութիւն		25	33 3/4

ԲԱՐԻԶ, 28 Օգոստոս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	05
» » 3 1/2 %		101	40
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	28	95
» » » գոց.	»	29	02
» » » Բ.	»	55	85
» » » Գ.	»	30	75
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	565	—
Օսմանիէ	»	488	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	119	50
Օսմ. մաքսատուն	»	—	—
Օսմ Ռէժի	»	344	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1082	—
Իտալական Ռանթ	»	102	50
Սպանիական արտաքին	»	82	50
Թրանսվալ	»	154	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	135
Դրամադեղչ	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 23 Օգոստոս

Ռուպլը	ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	113	70
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	50
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	335

ՎԻԷՆՆԱ, 23 Օգոստոս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	80
Ռումէլի երկաթուղի	»	111	20
Օսմ. Ռէժի	»	311	—

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ էֆլիւէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնտորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ՍԹԷՔՈՒԼԻՍ

Krondorf
Eau minérale naturelle
la meilleure boisson de table et rafraîchissante.

ՌՈՊԵՐԴ ՔՈԼԷՃ

Վարժարանիս յառաջիկայ տարեշրջանը պիտի սկսի Երկուշաբթի Սեպտ. 2/15։ Կարգադրութիւններ եղած են նոր դիւրութիւններ տալու վաճառականական ուսմանց համար, Մնայուն բժիշկ մը՝ աշակերտներու առողջութեան, մարմնամարզներուն ու խաղերուն, ինչպէս նաեւ վարժարանին ընդհանուր առողջապահական վիճակին վրայ պիտի հսկէ։ Այս տարի կը բացուի նաեւ փոքր տղոց յատկացուած նոր շէնքը, մասնաւոր հսկողութեան տակ, ուր կարելի պիտի ըլլայ այսուհետեւ մինչեւ տասը տարեկան աշակերտներ ընդունիլ։ 9—15

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Ուսումնարանիս ԺԳ. տարեշրջանը կը սկսի երկուշաբթի, 2/15 սեպտեմբեր 1902։

Աշակերտաց ընդունելութեան պայմաններուն համար պէտք է դիմել Ուսումնարանիս տնօրէնութեան, Բերա, Եէշիլ փողոց, թիւ 1, երկուշաբթի, օգոստոս 26էն սկսեալ։

Ուսումնարանիս ծրագիրն է դաղղիական երկրորդական վարժարաններուն, այս տարի նոր հաստատուած եւ բարեփոխուած, յայտագիրը, տեղական պիտոյից յարմարցուած։

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ
Բերա, 6/19 Օգոստոս 1902
851 3—10

Հրատարակուեցաւ գեղեցիկ ու նորաձոյլ տառերով Աւետարանի թարգմանութեան ու մեկնութեան Ա. հատորը։

Ս. ՄԱՏԹԷՈՍ
Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՈՅՆ ՀԱՍՑԷՆ է
Մելքոն Էֆ. Սիրունեան, Իսթամպուլ, Մահմուտ փաշա, Եըլտըզ խան իթթիսալինտէ
եւ Կալաթա, Սեղբոս խան Ն. 3
Գինն է 9 դհկ., մեծաքանակ գնողներու կարեւոր զեղչ
Արտասահմաններէն կրնան դիմել ուղղակի
M. Melkon Sirounian
à côté de Yeldez-Khan
(Turquie) Constantinpole
2—3

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կահաւորման յատուկ ամէն տեսակ ապրանաց

Ղալաթիա, Թիւնէլին քով, Մէրթէպանի փողոց
Իզզէթ Փաշա Խանի կից, Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տօքումա եւ Թաւշեայ գործեր, «քէչէ»ներ, «Թիւլ» վարագոյրներ, սթոռներ, քօրնիշներ, գետնի մուշամպաներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով, ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.—1890ի 4 առ % օսմ. քոնսոլիտէի փոխառութեան (Օսմանիէ) պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1896 սեպտեմբերին աւարտող թուղթերուն կտրոնները եթէ չներկայացուին մինչեւ յառաջիկայ օգոստոս 31/13 սեպտեմբեր, ջնջուած պիտի նկատուին։

Կ. Պոլիս, 19 օգոստոս 4—7

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Տքթ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԵԱՆԻ ԳԱՐԵՋՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(ճիշդ Զղուքեանց դէմը)

Ամենասաստիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ՕՐԻԺԻՆԱԼ ԲԻԼԶՆԷՐ ՊԻՐ

ԿԷՆՈՍԷՆՇԱՖԹ - ՊՐԱՈՒԷՐԻ
ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այս գարեջուրը ամէն տեղ գնահատուած է իր ախորժելի համին եւ առողջապահիկ յատկութեանց համար։ Առաջին անգամ ըլլալով, ուղղակի Կ. Պոլիս բերուած է Բիլզնէնէն, ուր լեցուած են շիշերը։ Միակ գործակալն է Տէմէթրաքոբուլօ Եղբարք եւ Ընկ.։

Շիշերուն գինն է

Ամբողջ շիշը	4	ղրուշ
Կէս »	3	»
Մէկ սնտուկ, 24 շիշով	92	»
» » 48 »	180	»
» » 72 »	132	»

18—52

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Վարժարանիս նոր տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 10 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի։ Տարեթոշակն է գիշերօթիկներուն համար 16 ոսկի օսմ., որուն կէսը վճարելի է սեպտեմբերի սկիզբը, և միւս կէսը՝ յունվարի մէջ։

Վարժարանիս Տնօրէնին որդին, Մր. Ռ. Չէյմպըրս, Քանատայի մէկ նշանաւոր համալսարանին մէջ փայլուն ընթացք մը աւարտելէ եւ Ուսուցիչ Արուեստից տիտղոսին արժանանալէ վերջ, կը վերադառնայ յառաջիկայ տարի, ստանձնելու համար հաստատութեանս անգլիերէն դասաւանդութեան մեծագոյն մասը, նախապատ. կարգերէն մինչեւ բարձրագոյն կարգը, եւ աշակերտները վարժեցնելու համար այդ լեզուաւ, ինչպէս գրելու նոյնպէս խօսելու մէջ. իր դասախօսութեան լեզուն պիտի ըլլայ միայն անգլիերէն։ Միեւնոյն ժամանակ, պիտի շարունակուին անգլ.-հայ. թարգմանութեան վարժութիւնները բնիկ դասատուներու խնամքին տակ։

Ջութակահարութեան կանոնաւոր դաս պիտի տրուի փափագող աշակերտներուն, տարեկան 2 օսմ. ոսկիի յաւելուածական վճարումով։

Վարժարանիս պարտէզին կցուեցան վերջերս ընդարձակ գետիններ, որոնք նոր դիւրութիւններ պիտի տան աշակերտներուն՝ զբօսանքի ժամերը աւելի հաճելի ընելու։

Աւելի տեղեկութիւններու համար դիմել Մր. Ռ. Ռ. Բիթի, Պայպըլ-Հաուս, Կ. Պոլիս, կամ վարժարանիս Տնօրէն Տր. Ռ. Չէյմպէրսի, նամակները ուղղելով Պայպըլ-Հաուս։ 834 12—15

ՋՂԱՅԻՆ ԷՔ
ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք, ՊԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՔ

Ամենէն չնչին պատճառով շատ անգամ ջղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ և եթէ կարեւորութիւն չտալով անփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել տալու, հիւանդութիւնը աստիճանաբար կը յառաջանայ և մինչև իսկ ապագայ զաւակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիշ ջղային հիւանդութենէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սոսկալի հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած ատեն կարեւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը ալ շուտով կը բժշկուի, եթէ հիւանդը կանոնաւորաբար գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ ջիղերն և ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բժշկէ երկար ժամանակ կրնայ գործածուիլ առանց բնութեան կազմ. անցնելու և առողջութիւնը կորսնցնելու։ Անքնութիւնը, ջնաչրջիկութիւնը, կէս գլխու ցաւը, տրտմալլուծութիւնը, խելագարութիւնը, մոռացկոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցնցկոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հազը, սրտի բաբախումը, մարսելքը, ըրգմօսը, մըրջաւանջը, կանանց սովորական տկարութիւնը, դժուարաղաշտանութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը կը բժշկուի ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԴ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ գործածելով։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներու մէջ։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ. հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահեր։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ և շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է. ըլլայ գրաւման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառին, անձնասպանութեան և մի չեւ իսկ պատերազմի առթին։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագին վճարելէ յետոյ առանց յաւագայ ապահովագինն հաշուի առնելու. այս փոխատուութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար տալով յետոյ, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին շարունակելու առանձնաշնորհումը յետաձգեալ ապահովագիները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով. մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւունքը կը ուսա չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագինները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայմանն ալ ունի. որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Պոլիս. Հուիթօլ խան
Վայվատա փողոց, Վիթալիս խան
Ղալաթիա

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ 1892
Թուականը
(20 Սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Սէնի խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Սէնի ճամի Հավուզլը փողոց, Օսմ. Նախկատան դէմը։

Դեռ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաբօխ
Մարրուճճըլար Զարըըը խան թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ- ՊԱԼԱՏԱՆ ՅԱՑԹԱՑԹԻՂ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները [illegible] անհամեմատ առաւելութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր [illegible] Սինկէրի մեքենայ [illegible] են։ Սինկէրի Ընկերութիւնը չորս 4000է աւելի [illegible] Սինկէրի [illegible]։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին [illegible]

ՂԱԼԱԹԻԱ Սինկէր Խան [illegible] Թիւնէլի [illegible] դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ թիւ 2 Սուլթան [illegible] դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ [illegible]

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1089	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սիրիօ	1735
Արիօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլլիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	372	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրագօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօֆիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտաճօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրրինօ	487
Գալիփսօ	1337	Էրազօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասբօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմինօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4532	Լէրանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գիլօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Թօֆիօ շոգենաւը, Նաւապետ Ծօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Օթէլլօ շոգենաւը Նաւապետ Ծօ սըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՃ ԷՆՐԻՔՕՏ
Թիւ 23—24 Քիւչիւք Միլէթ խան Ղալաթիա 377

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղոցն ուժովցնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու գննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անունով, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը շօքօլայի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին, կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ 21—26

ՔՈՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որէ ամիսը երկու անգամ կըլքանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուլտոնիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Վէրիա շոգենաւը, Նաւապետ Քրոսըր, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի սեպտեմբեր 30ին։

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Օգոս. 26ին Պիրիճի, Մարսէյլէն,
Սեպտ. 1ին Սիռէասի Անտ. եղերքէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Օգոս. 27ին Պիրիճի Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում։
Սեպտ. 2ին Սիռէասի ուղ. Մարսէյլ։

Տոմսեր աւելցնել Բարիզի համար։ Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել [illegible] վրայ։ 516 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելքից միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրգօրիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմէնեան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէսդրիան	10500	Արրօ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Տօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գասդոնիան	8000	Ալզաչիըն	2500
Ֆլօրենդիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինձօ	900
Վալօնիան	3700	Օրօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 մաքսատան հին տեղը

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր ֆրանսական բառարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը:

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականապէս նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հետազօտութիւնները ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեռներու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սեռերով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է.
- 190 Ֆրանք առանձին տետրերով կամ սեռիներով եւ կամ 8 [illegible] հատոր
- 225 Ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանաչ,

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանտաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրութեամբ, ստորագրողը զերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Խնդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

Արիս եւ Ընկ
ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահթաքալէ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենաւսուր հոտեղէններ ինչպէս նաեւ Թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։ Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանքներու դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց աժանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնումներ ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոստի Պաք և Կ. Ինճէճեան Որդւոց վաճառատուները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ է ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ՊԱՐԻԶ.—	Գ. Գ. Հաքառիէլ Որդի եւ Ընկ. 28.— Ռիւ Շաթօտէօն։
ՓՈՐ-ՍԱԻՏ.—	Գ. Գ. Ապքար եւ Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—	Գ. Մ. Գալֆաեան.
ԶԱՀԼԷ.—	Գ. Հ. Ռոզանձալ.
ՌՈՒՍՋՈՒՔ.—	Գ. Գ. Կ. Ինճէճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.—	Գ. Կէռոն Արտինի.
ԶՄԻՒՌՆԻԱ.—	Գ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՍԷԼԱՆԻԿ.—	Գ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՆԷԲՕԼԻ.—	Գ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—	Գ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.—	Գ. Գ. Գէտրոսեան Եղբարք.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.—	Գ. Արիս Կ. Ինճէճեան.
ՕՏԷՍՍԱ.—	Գ. Գ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՏ.—	Գ. Յակոբ Մոմճեան.
ՌՈՏՈՍԹՕ.—	Գ. Յակոբ [illegible].

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան Երթեւեկութիւններ

Դշ. 13/26 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 14/27 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիայէն (Բօրդ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ։
Եշ. 15/28 Սէվաստաբոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 16/29 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 17/30 Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօրդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի. Պօրտոյի. Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ռամսէզ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէփթիս	2400
Թէպայըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեամսօրուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարօս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասքընի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄԶ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 3 Ճէյմս Մոսս Լիվրբուլ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1902 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) Երեքշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.34 խառն Առտու		Թ.36 խառն Իրկն.			ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.31 խառն Առտու		Թ.33 խառն Իրկն.	
ժ.	վ.	ժ.	վ.				ժ.	վ.	ժ.	վ.
10	55	7	45	մկն.	Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմ.	3	50	11	40
11	20	8	10	ժմ.		մկն.	3	25	11	15
11	45	8	27	մկն.	Հայտար Փաշա	ժմ.	3	12	10	58
12	50	9	40	ժմ.		մկն.	1	58	9	44
1	—	9	50	մկն.	Բէնտիք	ժմ.	1	43	9	30
1	22	10	15	»	Թուզլա	»	1	23	9	8
1	43	10	40	»	Կէյպզէ	»	1	2	8	48
2	8	11	2	»	Տիլ Իսքէլէսի	»	12	33	8	15
2	19	11	13	»	Թավշանճըլ	»	12	19	8	4
2	40	11	34	»	Հէրէքէ	»	12	8	7	52
3	1	11	54	»	Եարըմճա	»	11	41	7	25
3	15	12	7	»	Թիւթիւն Չիֆթլիք	»	11	29	7	10
3	27	12	21	»	Տէրրինճէ	»	11	18	6	59
3	42	12	35	ժմ.		մկն.	11	—	6	43
4	7	—	—	մկն.	Իզմիտ	ժմ.	—	—	6	18
4	41			»	Պէօյիւք Տէրպէնտ	»			5	42
5	14			»	Սապանճա	»			5	12
5	41			»	Համիտիէ	»			4	54
6	28			»	Կէյվէ	»			3	58
6	54			»	Աք Հիսար	»			3	32
7	29			»	Մէքէճէ	»			3	3
7	59			»	Լէֆքէ	»			2	29
8	37			»	Վէզիր Խան	»			1	51
9	20			ժմ.		մկն.			1	10
9	35			մկն.	Պիլէճիք	ժմ.			1	—
10	45			»	Քարաքէօյ	»			12	10
11	29			»	Պօզիւք	»			11	34
12	22			»	Ին Էօնիւ	»			10	57
12	54			»	Չուքուր Հիսար	»			10	24
1	35			ժմ.	Էսկի Շէհր	մկն.			9	45
իրկն.									առտ.	

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 222 խառն Առտու			ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառք. Թ. 221 խառն Իրկն.	
ժ.	վ.				ժ.	վ.
10	25	մկն.	Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1	25
11	7	»	Կէօքճէ Պըըք	»	12	45
12	5	»	Սապօնճը Բունար	»	12	3
12	59	»	Ալթընթաշ	»	11	7
1	41	»	Չէքիւրլէր	»	10	23
2	37	»	Տէօյէր	»	9	35
3	6	»	Իհսանիյէ	»	8	50
3	30	»	Համամ	»	8	23
3	44	»	Կազլիկէօլ Համամ	»	8	14
4	31	»	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	»	Գէօյիւք Չօպանլար	»	6	50
6	6	»	Չայ	»	6	3
6	51	»	Իսհագլու	»	5	10
7	15	»	Տաուսիան	»	4	45
7	46	»	Աք Շէհիր	»	4	23
8	18	»	Ազարի քէօյ	»	3	43
9	—	»	Ջավուշճը քէօյ	»	3	5
9	38	»	Իլկին	»	2	33
10	25	»	Գատըն-Խանը	»	1	39
11	20	»	Սէրայ-Ինի	»	12	57
11	52	»	Մէյտան	»	12	17
12	52	»	Բունար-Պաշը	»	11	12
1	30	ժմ.	Գօնիա	մկն.	10	30
իրկն.					առ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 122 խառն Առտու			ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառք. Թ. 121 խառն Իրիկն.	
ժ.	վ.				ժ.	վ.
12	—	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմ.	10	—
12	44	»	Աք Պունար	»	9	18
1	24	»	Ալփու Քէօյ	»	8	46
2	4	»	Պէյլիք Ախուր	»	7	58
3	9	»	Սարիքէօյ	»	7	1
3	58	»	Պիչէր	»	6	4
4	35	»	Սաքիլէր	»	5	27
5	9	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5	—
6	3	»	Բօլաթլը	»	4	16
7	21	»	Մալը Քէօյ	»	2	49
8	15	»	Սէնճան Քէօյ	»	1	47
9	—	ժմ.	Էնկիւրիւ	մկն.	1	—
իրկն.					առ.	

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու		Թ. 324 խառն Իրկն.			ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու		Թ. 323 խառն Իրկն.	
ժ.	վ.	ժ.	վ.				ժ.	վ.	ժ.	վ.
1	5	11	15	մկն.	Ալայունտ	ժմ.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմ.	Քէօթահեա	մկն.	12	10	10	15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 426 Խառն Առտու			ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառք. Թ. 425 խառն Առտու	
ժ.	վ.				ժ.	վ.
5	56	մկն.	Համիտիէ	ժմ.	4	35
6	14	ժմ.	Ատա-Բազար	մկն.	4	17